

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A kutya a közbiztonság szolgálatában.

Történelmi tények alapján megállapítható, hogy az első rendőr, az első éjjeli őr, az első testőr és az első detektív a kutya volt. Nem csupán szeretetből vonzódtak már kezdetben az ember a kutyához, hanem inkább az önfentartási ösztön kényszerítette erre. Ha az ember magát fentartani és a nehézségekkel megküzdeni akart, ha az őt környező állatokat akaratának alávetni és azok támadásaival sikeresen védekezni próbálkozott, ehhez egy alkalmas, a megfelelő tulajdonságokkal rendelkező segédre volt szüksége.

És a kutya kínálkozott e célra legalkalmasabbnak. Finom szaglása, nagyszerű ballása és rendkívüli gyorsasága mind olyan kiváló tulajdonságok, melyeket az ember a legbasznosabban értékesített. Az ember a kutya segítségével tört előre; a kutya csakhamar nélkülözhetlen társává vált.

Egyiptomi emlékeken, melyek több mint háromezer évvel Krisztus előtt emeltettek, már különböző fajú kutyákat találunk. Homer megénekelte Odysseus kutyáját, a mely gazdáját akkor is felismerte, midőn busz éves távollét után Trojából visszaérkezett. Az ókorban több nemzet szentnek tartotta a kutyát és már a magyarok is az ország elfoglalása idején kutyákat alkalmaztak a nyájak őrzésénél. Hogy a kutyának milyen értéke volt már az ókorban, mutatja az a körülmény is, hogy a régi németeknél egy lónak bat, egy kutyának pedig tizenkét silling volt az ára.

Az ókorban a kutya a bódító hadjáratokban is rendkívül hasznos szolgálatot teljesített. Így a spanyolok az indiánusok ellen Mexikó megbódításánál és az angolok Jamaika elleni hadjárataikban a siker nagy részét kitünő hadi kutyáknak köszönhették.

Valamennyi háziállat között a kutya áll legközelebb az emberhez, mivel a legtöbb szellemi tulajdonságok fölött rendelkezik. Több évezred óta búséggel és önzetlenül szolgálja az embert.

A rendőrkutya, vagyis az olyan kutya, mely arra lesz kiképezve, hogy finom ballásával és szaglási tehetségével valamint gyorsaságával, a közbiztonságot teljesítő közeg segítségére legyen, hogy ez által tökéletesebben és sikeresebben végezhesse a közbiztonság fentartására irányuló feladatát: a huszadik század vívmánya.

A kutyának közbiztonsági célokra való kiképzésére és alkalmazására az első ösztönzést a jeles kriminalista dr. Hans Gross, a gráci egyetem birneves tanára szolgáltatta. még pedig az 1896. évben kiadott „Jahrbuch für die österreichische Gendarmerie” (Évkönyv az osztrák csendőrség számára) művében „Ein Gehilfe des Gendarmen” (A csendőrség egy segédje) czimű írott cikkében. Ebben a cikkben többek között a következőket mondja:

„A kutya mindenképp előtt búséges, mindenképp éber és mindig figyelmes kísérelője lenne a csendőrnek nevezetesen portyázásainál; egy olyan kísérelő, mely sokkal élesebb érzékekkel lévén felrubázva az embernél, ennél sokkal többet lát és megfigyel és így azt veszélyekre, embereknek a közelben való tartózkodására és különböző tárgyak feltalálására, valamint száz más olyan körülményre figyelmessé teheti, melyeket az ember rendesen észre sem vesz.”

Dr. Hans Gross különben a „Der Gendarm” czimű folyóirat múlt évi szeptember 14-iki számának „Der Polizeihund” (A rendőrkutya) czimű mellékletében ugyancsak „Ein Gehilfe für den Gendarm” czim alatt egy újabb közleményt tett közzé, melyet tanulságos volta miatt, az alábbiakban teljes egészében leközlünk.

Dr. Hans Gross eme cikkében a következőket írja:

„A ki a fölött gondolkozik, hogy miként lehetne csendőrségünket az állam és társadalom javára még basznosabbá fejleszteni, azt nem teheti oly irányban, hogy a csendőrségtől még az eddigienél is többet követeljen és azt újabb feladatokkal halmozza el; mert a csendőrnek most is elég a teendője. Az egyedül helyes út ez irányban csak az lehet, hogy a csendőr terbein még lehetőleg könnyítsünk. Ez esetben bizonyára nem fog kevesebbet tenni, hanem inkább többre törekedni; de mindenesetre elvégi mindazt, a mi tőle telik. Ilyen könnyítés lenne, ha a csendőrnek egy kísérelő kutyát adnának segédletül, vagy egyelőre legalább megengednék, hogy ilyet magával vigyen.

Már évekkkel ezelőtt, mikor még a hadi kutyákat sem ismerték, rámutattam arra, hogy egy jól idomított kutya minő basznos szolgálatokat tehetne a szolgálateljesítő csendőrnek. Azóta a hadikutyákat is hebozták és bizonyára senki sem kételkedik benne, hogy azok igen jól beváltak. De a csendőr részére a kísérelő kutya sokkal alkalmasabb és inkább beoktatható volna, mivel a kutyának ilyen célra való alkalmazása sokkal jobban megfelel természetének és szolgálatteljesítő képességének.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Réményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségért díjazatul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kirendő.

Ha a csendőr kutyájáról beszélünk, sokan bizonyára azokra a vérebekre fogják gondolni, melyeket kétszáz évvel ezelőtt előbb Kuba szigeten, azután pedig Amerikában alkalmaztak a megszőkött néger rabszolgák üldözésére és elfogására. Természetesen a csendőr kutyáját is lehetne arra használni, hogy őt egy gonosztevő nyomára vezetve, vagy vele annak egy ruhadarabját megszagoltatva, a gonosztevőt a kutyával üldöztessük; de a főczél a kutya alkalmazásával ez esetben egész más kell hogy legyen. Mindenekelőtt hűséges, mindenkor éber és figyelmes kísérelője legyen a csendőrnek szolgálatteljesítése alkalmával; egy kísérelő, a ki az embertől sokkal fejlettebb érzékekkel rendelkezven, a csendőrt könnyen figyelmeztetheti esetleges veszélyekre, emberek közelletére és sok más körülményre, mit a csendőr alig vehetné észre.

Ismeretes az az eset, midőn pár évvel ezelőtt kóbor cigányok Stájerországban egyik derék csendőrünket lesből megtámadva, kegyetlenül legyilkoltak. Mindenki el fogja ismerni, hogy ez a szomorú eset nem történet volt volna meg, ha a csendőr mellett egy kutya lett volna, mely őt bizonyára még idejében figyelmeztette volna a cigányok közelletére.

Hangsúlyozni kívánom, hogy az ilyen kutya mindenkiféleképpen két dologra lenne kioktatandó: nem szabad, éppen úgy, mint a hadi-kutyának, ugatnia, hanem csak morogni, hogy fölösleges zajt ne okozzon és feltétlenül ott kell maradnia és várakoznia, a hol azt a csendőr szükségének találja. Ha a csendőrnek pl. szolgálati teendője akad valamely magánházban, hatóságnál, vendéglőben stb., ilyen esetben g. akran illetlenség vagy esetleg hátrányos is volna, ha a csendőr négylabas kísérelőjevel állítana be. Ilyen esetekben a kutyának a ház előtt, vagy ott, a hol a csendőr kívánja, nyugodtan kell bevarnia, míg gazdája visszaérkezik vagy szólítja. Ha a kutya erre kellőleg idomítva van, alig képzelhető eset, hogy a kutya háborítaná a csendőrt szolgálatteljesítésében.

Egy másik fontos feladat, a mit a kutyának el kell sajátítania — a hadikutyák ezt könnyűszerrel megtanulják — az lenne, hogy a kutya minden körülmények között és bárhol, gazdája parancsára utba indítva, haza találjon, hogy a csendőr jelentését az őrsön átadja. A kutya e czélból nyakszíján állandóan egy könnyű alumínium-bádogból készült dobozt hordana, melybe a csendőr jelentéseit elhelyezné, hogy aztán a kutya azzal, ura parancsára hazairamodjék. A kutya ilyen küldetésére a csendőrségi szolgálatban nagyon gyakori az alkalom. A csendőr pl. utközben egy bűncselekményről értesül, melynek nyomozása hosszabb időt vesz igénybe. Erről természetesen őrsére jelentést kell küldenie. Üldözőbe veszi gonosztevőket és segítségre van szüksége. A kutya egy-kettőre ott terem az erre vonatkozó jelentéssel az őrsön. Ugyancsak előfordulhat, hogy üldözött gonosztevők több irányban menekülnek. Ilyenkor is megbecsülhetetlen a gyors segítség. Nagyobb bűncselekmény esetén sürgősen kell értesítenie a bíróságot, vagy szerencsétlenség színhelyére kell segélyt hívnia, vagy végül magának a csendőrnek történt valami baja elbagyattott helyen. Mindezen esetekben a kutya megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet a csendőrnek. És még nagyon sok hasonló esetet lehetne felsorolni.

Sokan talán azt az aggodalmat fogják felhozni, hogy az ilyen kutya sok veszélynek lesz kitéve az emberek részéről. Én az ilyen veszélyben nem hiszek, mert tu-

dom, hogy a nép nagy zöme milyen ragaszkodással viseltetik a csendőrség iránt és így a csendőr kutyáját, mely nyakába függesztett fehér dobozáról csakhamar általánossá, ismertté volna, nemhogy bántalmazná, de bathatós védelmében részesítené.

A már elsoroltakon kívül még számos esetet képzelhetünk, midőn a kutya nagy hasznára lehet a szolgálatteljesítő csendőrnek. Magam is tudok több esetet, midőn kutyák segélyével meggyilkoltak hullái fedezetttek fel. Csak nem regen tudatta velem az erfurti ügyész, hogy egy kutya segélyével egy leány hulláját találták meg, kit kedvese meggyilkolva, az erdőben rejtett el. Ez esetben, a hulla feltalálása nélkül semmit sem lehetett volna a tettes ellen bizonyítani. Hasonló esetek különben mindnyájunk előtt ismeretesek, valamint azon esetek is, midőn a kutya által véroymok alapján eszközöltetett sikeres üldözés, vagy a kutya lopott vadakat és más corpus delictiket kutatott fel, vagy midőn a kutya valamely épületben rejtőzködő tettes nyomára vezetett. Éppen úgy képzelhető, hogy a kutya segélyével, ha nyomra vezetjük, könnyen felkutatathatunk eltévedt gyermekeket vagy más gyámolatlan egyéneket. Azonban újból hangsúlyozom, a legfontosabb szolgálatok mégis a mit a kutya a csendőr oldalán teljesíteni hivatva van: a kutya ébersége által a csendőr személyes védelme, jelentések vitele az őrsre és emberek és tárgyak felkutatása.

A kutya beszerzésével és tartásával járó költségek, azt hiszem, nem okozhatnak különös nehézséget, miután csakis a szép és nemesebb fajú kutyák drágák, ez esetben pedig nem a kutya szépsége, hanem csupán annak tulajdonságai jöhetnek tekintetbe. Ha megfigyeljük a hadi-kutyákat, látni fogjuk, hogy külsőre nézve éppen a legundokabb és értékre nézve a legjelentéktelenebb állatok azok, melyeknek tehetsége és használhatósága legtöbbször elismerést nyer. A csendőr kutyájának természetesen nem is kell valami hatalmas nagytű állatnak lenni, miután annak ereje ez esetben alig számít. A kutya csak oly nagy legyen, hogy a csendőrt követni képes legyen.

Nekem volt egyszer egy ratler-kutyám, mely úgyszólván magától és minden oktatás nélkül mindazt megtudta tenni, a mit egy csendőrségi kutyától követelhetünk. A kutyának egy izben kicsinyei voltak, azonban veleszületett könnyelműsége folytán, mégis velem szaladt hivatalomba. Mikor aztán gondoltam, hogy kicsinyei már éhesek lesznek, elkezdtem úgy nyöszörögni, mint azt a kicsiny kutyakölykök szokták és azután kinyitottam az ajtót. Erre a kutya valószínűleg megemlékezve kötelességéről, azonnal egyenesen hazairamodott. Ettől kezdve bármikor alkalmazhattam arra, hogy üzenetet küldjek vele haza, a mit a nyakkötőjére erősítettem. Csak nyöszörögnöm kellett és az ajtót kinyitni, mire a kutya azonnal hazafutott. Ez aztán akkor is minden nehézség nélkül sikerült, ha máshonnan küldtem haza a kutyát.

Én tehát az ilyen kutyák idomítását nem tartom sem nebeznek, sem költségesnek. Csak a kutya különös tehetségeire és bizonyos körülmények között felmerülő esélyekre kell figyellemmel lennünk. Általában nőstényeket jobban ajánlhatok, mivel rendszerint ragaszkodóbbak, figyelmesebbek és könnyebben is idomíthatók; e mellett galans kalandok nem vonják el oly könnyen figyelmüket és nincsenek is annyira kitéve a többi kutyák támadásának. Persze a párzásai időben és ha

A legjobb órák,

legszolidabb órákzerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JANOS

művésznél Szegeden.
javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

kölykei vannak, az ilyen kutya teljesen hasznavehetetlen.

Ha arra gondolunk, hogy a kutya alkalmazásával kísérletezzünk, ez alig vezetne sikerre, ha a kísérletezés a felsőbb parancsnokságok utasításából kifolyólag történe, mivel a kutya idomításához az illető csendőr részéről mindenkifölött megfelelő hajlam, kedv és ügyeszeretet a legfőbb feltételek, ezen tulajdonságok fölött pedig száz csendőr közül alig egy rendelkezik. Arra pedig, hogy ezen tulajdonságok fölött rendelkezék, kényeszereszközök alkalmazása csak az ügy ártalmára lehetne. Legalkalmasabbnak vélem tehát, ha a kísérletezés ügyé maguktól a csendőröktől indulna ki, olyanformán, hogy az olyan csendőrök, kik a megfelelő hajlammal bírnak és tisztában vannak azzal, hogy a kutya neveléséhez és idomításához elég ügyesség és türelem fölött rendelkeznek, maguk kérnék előljáró parancsnokságukat a szükséges engedély megadására.

Hogy az ilyen engedélyt akadálytalanul megkapnák, az alig szenvedhet kétséget. Ha aztán a kísérlet megtörténne is, a mi kétségtelen, megfelelő sikerrel is járna, akkor utat tör magának a kutya csakhamar minden örsön és mielőbb rendes kísérője lesz a kutya minden csendőrnek, a közbiztonság és a szolgálatot teljesítő csendőr megbecsületlen javára.

Egy rejtelmes büneset felderítése.

Elbeszélés a csendőr életből.

Ira: *Anonymus.*

III.

(Vége.)

Mintha fényesebben süttött volna a nap, mintha az emberek arca kiderült volna Mikesváron, nagy fontoskodással adja tovább az egyik ember a másiknak a nagy hirt, hogy az öreg Ábrahám gyilkosát elítélték és a csaplárosék is elvették méltó büntetésüket. A község jobbmódu elemei pedig ünnepelni készülnek Lokodi őrmestert.

Mindenki tudja, hogy nem mindennapi dolog volt a fennforgó körülmények között a gyilkost leleplezni. Ezért a község érdemes jegyzőjének kezdeményezésére Lokodi őrmester megtiszteltetésül lakoma készül a jegyző lakásán. Nagy a sürgés-forgás; ünnepelőbe öltözött vendégek társalognak egymással a jegyzőék udvarán s itt az egyik dolmányos csendőrt, amott meg az örömtől sugárzó arcú Korondi örsvezetőt faggatja az asszony nép, hogy miként is sikerült nekik a dolog nyitására jönni. Mert mi is izgatbatta volna most a vendégeket inkább, mint a nyomozás részleteibe bepillantatni.

Bár a csendőrök biztos tudatában vannak annak, hogy az érdem egy része őket is illeti, mégis igyekeznek a dicsőséget maguktól elháritani és emelni annak a sikerét, kit ma ünnepelni jöttek össze s kinek ügyessége hozhatta csak meg azt, hogy fáradozásainak gyümölcsét most ők is élvezhetik. Pócsi próbacsendőr csak úgy duzzad a büszkeségtől, mikor a község nagyra-

becsült plébánosa őt észreveszi és a körülményekre nézve faggatni kezdi.

Ha egy főnyereményt csinált volna, sem venné olyan nagyra, mint hogy ott lehetett, mikor a bűnösöket elfogták s ezt nem is késik kifejezni beszéd közben azzal, hogy csak most érzi igazán, hogy milyen érzés az, a mikor a csendőr sok tépelődés, fáradság és aggodalom után egy jó fogást csinál.

De éppen most jön az ünnepelt a családjával. Az őrmester kezénél fogva vezeti kis fiacskáját, a ki az ígérethez mérten kapott játékait, puskát, kardot, trombitát, oly büszkén viszi kezeiben, mintha egy nyert csata győztese lenne.

Meghatottság vesz erőt az érkezőkön és mindenki szíves készséggel fogadja őket és gratulál a sikerhez.

Megkezdődik a lakoma.

A vendégszerető házigazda nemsokára poharat emel és rövid, de sokat mondó beszédben méltatja Lokodi őrmester érdemeit azzal, hogy az ő leleményessége és fáradhatatlansága megnyugvást hozott a községre a tekintetben, hogy a közbiztonság feletti örködés igen jó kezekben van. Biztosítja őt a község szeretetéről s nem remél kevesebbet, mint azt, hogy rövidesen gratulálhatnak majd ahhoz is, hogy feljebbvalói is méltó kitüntetésben részesítik őt sikereiért.

Lokodi őrmester a szép beszéd hatása alatt teljesen elérzékenyülve állott fel, meghatottság közepette köszönte meg a megtiszteltetést, melyben részesítik s a jelenlevők nagy örömeire megígérte, hogy elmeséli, hogyan nyomozta ki a tetteseket.

Általános tetszés fogadta az őrmester e kijelentését, hiszen ez órában a jelenvoltaknak kedvesebb meglepetést nem szerezhetett volna.

Nem is sokáig kérte Lokodi őrmester magát, hanem minden ozikornya nélkül beszédbe fogott:

A jó Isten el szokta venni az eszét az olyan embernek, a ki a törvényt megsérti. A jó Isten segedelme és az, hogy az a Tóhádi nem egészen égette fel a hidat maga után, juttatott a titok nyitjára.

Igaz, hogy sokat kinlódtam, sok álmatlan éjszakám volt, de a csendőrvér még sem vált vízzé. A helyszin megvizsgálásakor már tisztában voltam azzal, hogy a tettes nem erőszakkal hatolt be az öreg Ábrahámhoz, hanem azt az öreg engedte meg magáboz. Ezt következtettem abból, hogy Ábrahám hálóköntösben volt, az összes ajtóknak belülről voltak a kulcsok, a gyertya égett, — egészen friss szivarhamu és pipadohány bulladék és hamu voltak az asztalon és asztal körül s hogy több a svéd gyufától elütő gyufaszál volt a hamutartóban és egy szivarvég, mely annak a jele, hogy a tettes és Ábrahám jó ideig békésen tárgyalhattak egymással. És mert a szekrény fiókjai ki voltak húzogatva, valami fontos oly dologról lehetett szó, melyet keresni kellett. Ezt nyilván maga Ábrahám kereshette csak, még pedig

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Ira dr. Guthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnongok világa. VI. Híres szálbárosok. VII. Tuzár külföldi s kerői. VIII. Gyanusz existenciái. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel. Ár a kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — Megrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is! — KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA könyvkiadóvatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes könyv- és kép-árnyékek ingyen és bérmen.

boeszuszáru pipájával a szájában, mert az ebédlőszekrény bal oldalánál friss pipahamu nyomai voltak a padlón felfedezhetők.

Eddig Tóháti is így mondta el a történeteket. Az egész helyzet azt a benyomást tette rám, s ezt leginkább a halott Ábrahám kezében talált papírszeletke, mely jól felismerhetően váltóúrlap egy része volt, igazolta, hogy a tettesnek eredetileg más célja nem lehetett, mint csupán a váltót megkeríteni s csak, ha békésen megegyezni nem tudnának, a végső esetben erőszakhoz nyulni.

Az, hogy Ábrahám maga eresztette be éjjeli látogatóját, azt a gyanút ébresztette bennem, hogy az éjjeli látogató most nem először lehetett Ábrahámnál, hanem már más alkalommal is volt közös ügyletük és bizalmas viszonyban álltak egymással.

De hogy ki lehetett ez a bizalmas egyén, arról senki felvilágosítást adni nem tudott. Az öreg gazdaszony esztét vesztette s csak jajveszékelt, pedig ha, — a mint most már elbeszélni tudta az öreg összeköttetéseit, — a felfedezésekor segítségemre lett volna, könnyen ment volna a dolgom.

A szobában felfedezett sárdarabkák, — mert az öreg Ábrahám előző nap úgyszólván szobájából alig volt künn s cipőjén sarat egyáltalán nem találtam, és mert márgás, palás sár itt messze vidéken nem található, — azt a gyanút ébresztette bennem, hogy csak oly egyén lehetett az éjjeli vendég, kit hivatása távoli vidékre is elszólit, vagy nem ide való. A közelben lakók közül két ily egyénre akadtam.

Az egyiket, mint hogy biztos forrásból tudom, hogy a tett idején a fővárosban időzött, nehogy a gyanu utólag is terhelje, nem említem.

A másik Tóháti volt, a ki azonban a tett ideje előtt két héttel távozott el munkások szerződtetése végett a gyárból, s nem is volt állítólag a közelmúltban sem itthon.

De nem hagyott békén a gyanu, mert ismeretes volt előttem, hogy Tóháti jó czimboraságban áll a csaplárossal, különösen pedig a csaplárosnéval, — s ezért biztosra vettem, hogy az utóbbival biztosan levélváltást folytat s így egy elfogott levél bő bizonyítékot adhat a kezembe.

Miután a papírkosárban talált néhány papírszelet, melyen a 18-án éjjeli 11 órai találkozás és az ennek valószínűleg a horitékjáról való bélyeg és az azon levő Zólyom postabélyeg jelzés is azon gyanumat táplálta, hogy Tóháti ludas a gyilkosságban s ezen papírszeletken levő tintairónnal való írás s hogy a munkásoknak nyilvántartását tartalmazó hárczának papírosa csak olyan embertől való lehet, a ki a gyárban ezen bárczákkal foglalkozik, továbbá mert Tóhátinak a gyárban titokban megszerzett írása ehhez az íráshoz nagyon hasonlított, kényszerítettek, hogy részint Tóháti alibijét igazoltassam a gyilkosság éjjelére nézve, részint, hogy a csaplároshoz írott leveleit elfogjam.

E feltevéseim közlése után volt szíves a vizsgálobíró ur felhatalmazást adni, hogy minden oly levelet, mely a csaplárosné czimére Zólyom vidékéről ilyenfajta irással érkezik, feltartóztathassak s mint gyanusát az ő jelenlétében felbonthassak.

Igy jutottam annak a levélnek birtokába, mely a csaplárosnét burkoltan figyelmezteti a bűnjel megsemmisítésére és elővigyázatra. Ámbátor ez is elég támpontot adott volna nekem a fellépésre, mégis, mert nem volt valószínű, hogy a váltóúrlapot kézhez keríthetem, mert azt a csaplárosné esetleg már megsemmisíthette s holmi kimagyarázásokkal a bajból kibújhatlak volna, az én zólyomi kollégámhoz fordultam, a ki tanuk kikérdezése útján kiderítette, hogy Tóháti a nélkül, hogy szállásadóját értesítette volna. április 18-án reggel elutazott Zólyomból és csak másnap este tért oda vissza. Megerősödött a feltevés, — annak dacára is, hogy az itteni vidéken egy tanut sem kapbattam, a ki Tóhátinak ide érkezéséről tudott volna, — hogy neki a dologban részesnek kell lenni.

De Tóháti alig két hétre a gyilkosság után hirtelen itthon termett, a gyártól két heti szabadságot kért s ezt az időt semmi mással nem töltötte, mint hogy a csaplárosnéval szerelmeskedett. Ugy szólván egész napokat nála töltött és semmi jelét nem lehetett tapasztalni annak, hogy maga a csapláros e miatt szót emelt volna.

Megkísértem, hogy közvetve a cseléd útján jussak valami titkukhoz, de ez semmit sem tudott a dologról. Nem volt más mit tennem, mint cselhez folyamodnom.

Tudtam azt még elődömtől, hogy a csaplárosné előszeretettel szeretkezik vendégeivel, ha kilátása van reá, hogy ezen lepel alatt meglophatja őket, sőt szerelmét valósággal árulja is és különösen olyanokat lop meg, a kiről tudja, hogy házas ember létére nem igen fog dicsekedni vele, hogy pénzét a vele való szerelmeskedés közben lopták el. Több panasz is volt e miatt ellene, de mindég könnyen kilábalt belőle, mert az ura mindég iparkodott esetleg tanukkal is igazolni ártatlanságát.

Ezen gyengéjét igyekeztem kihasználni e közveszélyes szövetkezetnek, s így történt, hogy az én derék Pintér barátomat, ki mint volt csendőr úgy az elődömnek, de már nekem is sok dologban segítségemre volt, a kérdéses este a korcsmába küldöttem, s hogy fel ne ismerjék oly könnyen a vele egy községbeliek se, alszakállt ragasztattam fel vele. Ismeretes már, hogy alig keveredett Pintér a mulatságba, a tárczáját a csaplárosné ellopta, majd — a mint megbeszélésiünk szerint pénzét követelve éktelen lármát csapott — a hitványok reá is támadtak s csak az odarendelt járőr közbelépése mentette meg. A járőrnek a korcsmába lépését, a korcsmától távolabb elfoglalt figyelő állásomból meglátva, kisvártatva magam is a korcsmában termettem, s a nyomban megtartott házkutatás alkalmával megtaláltuk a levélben jelzett ládikában elrejtve a váltót, mely kiegészítő része volt az áldozat kezében talált szeletkének.

Frigyes főherczeg ollép a csapat előtt.

Tuzelés.

Képek Tátralomniczról.

A váltó 2500 koronáról szól és lejárt április hó 24-én. Ez olyan nyomasztó teherként nehezedett a különben nagy lábon élő csaplárosra és családjára, mert több pénzintézetben is volt mintegy 8000 koronányi tartozása, hogy annak már kamatait sem volt képes fizetni, pedig a mint kiderült, Tóháti is minden jövedelmét a csaplárosok kisegítésére fordította a szép csaplárosné kedvéért.

Miután az Ábrahám kezében levő váltónak, rendezetlenül hagyása — s ezt is egy akutatás nyomán talált Ábrahámotól származó levél bizonyította — váltópert vont volna maga után, a csaplároséknak biztos kilátásuk volt arra, hogy ha Ábrahám a váltóösszeg teljes kiegyenlítéséhez ragaszkodik s perel, akkor a többi hitelezők is talpra állnak, s ők csödbe jutva az egyedül jövedelmező csárdától végképp elesnek.

Több mint bizonyos, hogy a csaplárosné befolyása alatt batározta el magát Tóháti a váltó megszerzésére bármi áron, s hogy erről maga a csapláros is tudott. De azért mind a kettő csak mint bűnpártoló és őrgazda volt elítélhető, azért, mert tagadásuk ellenében nem volt bizonyíték beszerezhető arra, hogy a gyilkosságra Tóhátit felbujtották. Ugyan Tóháti beösmerte, hogy a csaplárosék hitelügyeinek lebonyolításában ismételtelen közbenjárt Ábrahámnál, s oda mint bizalmas ismerős járt be, azonban a dologból csak annyit bárított a csaplárosokra, hogy utólag közölte velük tettét, s azok igyekeztek alibijét igazolni, hogy a tettel terhelhető ne legyen.

Tóháti egyébként úgy adta elő az esetet, hogy egy munkás-hárczalapon értesítette Ábrahámot, hogy Zólyomban van dolga, de a csaplárosék váltójának rendezése végett okvetlen bazajón, de mivel rossz vonatcsatlakozása van, csak április hó 18-án este 11 óra tájt keresheti fel, mert már másnap Zólyomban kell lennie. A győrei vasuti állomásnál, tehát a végállomás előtti 2-ik állomásnál este kilencz órakor leszállt és kerülő úton jött Mikesvárra, miközben a csaplárosnéval titokban megfordult. Maga Ábrahám nyitott neki ajtót. Miután betértek, az öreg Ábrahámnál egy ideig elbeszélgettek, majd mikor a leszámolásra került volna a sor, mit Ábrahám nagyon sürgetett, a mint Ábrahám a szekrényből előkeresett váltóval a kezében feléje visszafordult, a váltót kezéből kirántotta és az asztalról felkapott ollóval kétszer mellbe szurta, oly hirtelen, hogy annak ideje sem volt védekezni, hanem szótlanul arcra bukott, s úgy szólna egyet sem mozdult többé. Erre a váltót összehagyurva zsebre dugta, az ollót pedig az áldozat hátába döfve, a mint jött, zajtalanul ellillant.

Menekülése közben a csárdába beszélt, ott a történetet közölte és minden óvakodás nélkül a váltót az állószekrényben levő kis faládikába dugta azalatt, míg a csaplárosné őt egy kis papramorgóval megkínálandó, az ivóba ment, de ezt elfeledte vele közölni, csupán annyit mondott neki, hogy Ábrahámmal végzett.

A reggel három órakor induló vonattal a győrei álló-

máson a nélkül, hogy ismerőssel találkozott volna, felszállt és aznap este kilencz órakor Zólyomba ért. De mert eszébe jutott az eldugott váltó, nem tobetett mást, minthogy a csaplárosné levélben felkérte, hogy azt semmisítse meg, de a mint említettem e levél nem jutott rendeltetési helyére. Arról persze fogalma sem volt, hogy a váltószeletke az áldozat kezében maradt.

Tóháti a tegnapi napon megtartott főtárgyaláson védekezésére azt hozta fel, hogy ő nem előre fontolta meg a szándékát, hanem a vitalkozás hevében és Ábrahám ellenkezése közepette batározta csak el, hogy őt megölje, s így esett meg aztán az, hogy a jól megérdemelt akasztófa helyett 15 évi fegyházzal sújtotta őt az esküdttörvényszék. Az Istenadta, mintha ezerencsesen járt volna, szó nélkül belenyugodott az ítéletbe.

A csapláros és csaplárosné is, csak hogy nem egy helyen, öt-öt esztendőre ingyen kenyeret kaptak, s helyettük röviden új csapláros fogja szolgálni a kenderfonógyár mulatni vágyó munkásait, de annak is majd a körmére nézek . . .

Miután őrmesterünk a szót abbahagyta, az egyik jelenvolt, mert a többiek az elbeszélés hatása alatt szóhoz sem jutottak, azt kérdezte az őrmestertől, hogy mi szerepe jutott tulajdonképpen a kót sárdarabkáknak, miért tartotta azokat oly fontosnak, hogy mint talizmánt őrizte?

— Nagyon egyszerű a felelet — válaszolt Lokodí — igaz, hogy elfeledtem erre részletesen kitérni, de megmagyarázom.

— A mint tudjuk a gyilkosság napján és előtte való napon e vidéken eső nem volt. Ábrahámnak a cipőit a gazdasszonya még aznap este kitakarította és a hálószobába az ágy alá rakta, tehát a sárdarabkák, mert azt sem lehetett igazolni, hogy aznap ott másvalaki járt volna, pedig a szoba rendesen takarítva volt, csakis a gyilkostól származhattak. Ugyanis, s ezt megint az én zólyomi kollégám nyomozta ki, Zólyom vidékén két-három napig a gyilkosság ideje előtt tartós esőzés volt, s ott a márgás, palás talaj, mely a vasuti állomás felé vezető utat borítja, igen felázott, ez tehát Tóháti csizmáira ragadt. Midőn pedig a győrei állomáson leszállott, nem a rendes úton jött, hanem a mezei úton és réteken keresztül, hol a föld még nem volt a közelebbi esőzés után annyira megszikkadva, hogy a talaj a csizmához ne tapadt volna, s így esett meg, hogy újabb réteg rakódott a csizmasarokak körül a már megszáradt márgás rétegre, és ezen újabb réteggel együtt két darabka valószínűleg akkor, mikor beszélgetés közben csizmáját egymáshoz, vagy a butorhoz ütötte, leesett a csizmasarokról.

— Tóháti beösmerte azt is, hogy az Ábrahám szobájában talált kurta szivart ő szivta el, s a gyufaszálak, melyeket még Zólyomban vett, tőle származnak. A vizsgálóbíró ur tudná csak megmutatni, hogy mennyire azonos az általam őrzött sárdarabkák vegyülete a zólyomi kollégám által küldött ilyen palás-márgás sárral.

Pihenő. (A csapat élén a kis Albrecht főherceg.)

Az 5-ik hadtest szki-csapatának gyakorlatai Tátralomniczon és környékén.

— Ez azonban csupán arra volt jó, hogy ha más irányban adatokat nem sikerült volna szerezni, vele Tóbátit sarokba szoríthassam.

— Sok álmatlan éjszakát szenvedtem át — fejezte be szavait az őrmester — míg valahára elértem azt, hogy az úgyszólván orrom előtt elkövetett nagy hűntetését kézrekeríthettem, de fáradozásomat annál nagyobb siker koronázta.

Vége-hossza nem volt az ezek után következő eljenzésnek, a melyből bőven kijutott a jelenlévő Korondi őrsvezetőnek, Pócsi próbacsendőrnek és Pintérnek is.

Sokáig élt a jelenvoltak emlékében a Lokodinak ügyességét dicsőítő lakoma, s nem egy későbbi eset igazolta azt, hogy a környék lakosságának osztatlan tisztületét és bizalmát, melyre annyira büszke is volt, meg is érdemelte.

IV.

Rövid pár hónap múlva egy pár sor jelent meg a hivatalos lapban, mely nem kevesebbről adott számot, roint hogy Ő Felsége a király Lokodi Lajos, ekkor már járásőrmestert hosszas és kitűnő szolgálatai legfelsőbb elismeréséül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

KÉPEINKHEZ.

Szki gyakorlatok Tátralomniczon.

A havas és jeges területeken tudvalevőleg nagyon nehéz, kényelmetlen és nem ritkán veszélyes is a csapatok közlekedése. Háborus időben az ilyen területeken való átbatolás különösen veszélyessé válhatik az illető csapatokra nézve. Az utóbbi években a szki használatával igyekeznek ennek a veszélynek elejét venni és télen rendszerint külön szki gyakorlatokat tartanak a havas területeken. Ilyen gyakorlatokat mutatnak be mostani képeink.

KÖNYVISMERTETÉS.

A bűnös Budapest. Miként arról már megemlékezünk két érdekes könyv került ki a sajtó alól a közelmúlt napokban. *A bűnös Budapest* a czime az egyiknek, *Nyomorultak, gazemberek* a másiknak. Az írók: *Tábori Kornél* és *Székely Vladimir* rendőrfogalmazó, súlyhelyeztek arra, hogy azt a különös társadalmat, a bűnösök világát, a melyről könyvükben szó esik, a maga sivár, megrázóan meztelen, igaz színében tárják az olvasó elé. Senki jobban, mint a rendőri riporter és a rendőr, nem ismerheti ezt a világot a így nincs is bivatottabb tollú író, a ki közvetlenebbül ismertethetné meg azt mindazokkal, a kiket közelebbről érdekel a mocsár, a fertő, a salak, a bűn. A két kötet élvezeti olvasóját abba a különös világba, a melyben a társadalomból kitaszítottak élnek. Különös és fölötte tarka, változatos az a nyüzsgés, a mely szemünk elé tárul s az írók dicséretére mondjuk, hogy nem a kriminál-pszichologia fontoskodó, nagyképű fejtegetéseivel táplálják olvasóikat, hanem mozgóképyszerűleg vonultatják el előttünk a bűnösök

érdekesebb típusait. Minden fajtája a bűnnek külön fejezetet kapott. Egymásután ismerkedünk meg érdekes alakjainkkal, a kik hol koldulás, művészet, hipnotizmus, spirítizmus, bűnös szerelem, majd a kártyaasztal mellett ütik fel fejüket. Mindmegannyi bü fotográfia alakjában kerül elénk. A kötetek fő-fő haszna az is, hogy a mig rendkívül érdekfeszítő olvasmányt nyújtanak, ugyanakkor megjelölik a módját annak is, miként védekezzék a nagyközönség a mindenféle formában megnyilvánuló gaszágok ellen. Éppen azért mindenkit közelről érdekelnek ezek a könyvek s így bizonyára lesz is vásárló közönségük. Az íróknak pedig ennél őszintébb kritika, vagy moodjuk: bizelgőbb elismerés nem is kell.

HIREK.

Lopás egy vonaton. Január 30-án a Karánsebesen megtartott országos vásárról mintegy 300 főnyi utas igyekezett bazafelé s az ujkaránsebesi őrháznál, az onnan esteli 6 óra 7 perczkor induló személyvonatra várakozott. A vonat beérkezte után az utasok megrohanták a vonatot s a többek között még a vonatvezető kocsijába is be akartak szállani s mig a vonatvezető, ezt megakadályozandó, a kocsijából, hogy azt az utasok elől elzárhassa, kiszállott, adlig az ellenkező oldalon két, eddig ismeretlen egyén a vonatvezető kocsijába behatolt és onnan 6 drb Körpa, Teregova és Topleczre szóló közönséges levelet és újságot tartalmazó postazsákot, egy rakasz élesztőt, egy podgyászoként feladott kosarat, egy szolgálati táskát, egy mentő szekrényt, 25 méter hosszú vasuti kötelet és egy kézi táskát ellopott és a mezőkön át elmenekült. Az eseményről a körpai állomásfőnök, annak daczára, hogy a lopás elkövetése után 10 perczcel már hivatalosan tudomással birt, az ott helyben levő csendőrőrsöt csak másnap délután négy óra körül, tehát csaknem 24 órai késedelemmel értesítette. A körpai őrs a nyomozást azonnal bevezette s a tolvajokra nézve valószínűleg értéktelennek bizonyult ellopott összes tárgyakat meg is találta, a tetteseket azonban idáig a legszorgosabb nyomozás daczára sem tudta kideríteni, a mi főleg abban leli magyarázatát, hogy a lopást követő napon beállott nagy havazás a későn értesített csendőrség elől a menekülőknél a mezőn fekvő bóban hagyott nyomait eltakarta és ezzel a menekülés irányát is ismeretlenné tette.

Husz Ábrahám kivégzése. A máramarosmegyei Petrova batarában 1906. év december havában a Zauberer Jeremiás csendőrőrmesteren és a vele volt postakocison elkövetett rablógyilkosság tettesei közül a máramaroszigeti kir. törvényszék esküdtbírósa, a mult év február havában megtartott végtárgyalás alkalmával, a többek között Husz Ábrahám petrovai lakost, mint felhajtót és Mihálka János szintén petrovai lakost, mint tettest, kötél általi halálra ítélte. Mihálka János a királytól kegyelmet kapott és büntetése életfogytig tartó fegyűzbűntetésre változtatott, Husz Ábrahám kegyelmi kérvényét azonban Ő Felsége elutasította, a minek következtében Husz február 10-én reggeli hét órakor a máramaroszigeti kir. ügyészség udvarán, Bali Mihály bóhér által kivégeztetett.

Képek Tátralomniczról. — Az 5-ik hadtest szki-csapatának gyakorlatai.

KÜLÖNFÉLÉK.

A lóhús. A lóhús az ókorban, de a középkorban is a legtöbb pogány nép táplálkozásában szerepet játszott és csak a kereszténység terjedésével tértek el tőle. A keresztény papok ugyanis a pogány istenek áldozati szertartásával együttjáró lóhús fogyasztás ellen minden eszközzel küzdöttek. Így III. Gergely pápa a lóhúst és minden fogyasztóját is tisztátalannak nyilvánította. Részen ilyen befolyásra lehet visszavezetni azt az idegenkedést, amely a lóhússal szemben Európában a legújabb időkig megnyilvánult. Ázsiában a lóhús a legkedveltebb élelmiszerek közé tartozik, sőt Kinában külön lófajtát tenyésztettek és hizlalnak erre a célra. Európában a dánok kezdtek el újra a lóhús fogyasztását mintegy száz év előtt (Kopenhága ostroma alkalmával 1807-ben) és azóta lassan bár, de elterjedt az egész kontinensen. Elterjedése körül különösen az állatvédő egyesületek buzgólkodnak, mert remélik, hogy így a lovakat nem használják ki a végletekig, hanem megrokkolásuk után följavítva, hizlalva küldik a lóvágóhidra. A lóhús jól elkészítve éppen olyan izletes, mint bármely más állat húsa. Édeskés ízű eczettel való elkészítése teljesen megszünteti. Különös ismertető jele: sárgás-barna zsírja, mely már barmincz foknál megolvad, míg a marhafaggyu csak negyvenhárom foknál, a disznózsír pedig negyven foknál olvad. A levegőn állva a ló húsa sötétebb színt kap, főzéskor a levegőben, búsleében sárga zsírcsöppök jelennek meg, kisebb darabban, kolbászban vegyi vizsgálatot lehet megállapítani a lóhúst. Tápláló értéke azonban semmivel sem áll a marbabúsé mögött. Budapesten 1905-ben létesítették a sertésközvágóhid telepén az első lóvágóhidat, amelynek

forgalma ezóta alig remélt módon föllandult. Ma már a székesfőváros tizennégy batósági mészárszékében árusítják a lóhúst és a lóhús-készítményeket. Ez idő szerint évenként átlag négyezer lovat vágnak le Budapesten. A lóhús kilója 80 fillérbe kerül; a lovakért különként az ár-hullámozás szerint 38—40 fillért fizet a székesfőváros.

Az emberi agyvelő. Biscoff müncheni tanár vizsgálatai szerint a nő agyveleje teljes 143 grammal, vagyis 10·5 százalékkal könnyebb, mint a férfié. A férfi agyvelő átlagos súlya 1362 gram. Biscoff mintegy ezer embert vizsgált meg ilyen tekintetben és azt találta, hogy a férfi agyvelejénél csak a cethalé és az elefánté súlyosabb. A legnagyobb szarvasmarha agyveleje is csak alig harmada az átlagos férfi-agyvelő súlyának.

Reggelizés az ágyban. Egy angol orvos szerint nagyon rosszúl cselekszik, a ki reggelijét az ágyban költi el. Mert nem tekintve, hogy így megszokja a lustaságot és a cselédnek fölösleges munkát okoz, az egészségét is kockára teszi. Az emésztés ugyanis néhány percczel a táplálék vétele után megkezdődik és az emésztés szerveinek vérre van szükségük. Éppen akkor, amikor az emésztés már javában folyik, kel föl az illető, hogy megfürödjék, vagy megmosakodjék. A bőr dörzsölése közben a gyomornak szükséges vért elvonjuk, az emésztést tehát erőszakosan félbeszakítjuk, a mi fejfájást és gyomorfájást okoz. Mindegy, hogy tartalmasabb reggelit ettünk-e, vagy csak egy csésze kávé, az eredmény egyformán káros.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Fanstulus. 1. Hivatalos cím: M. kir. posta és távirde igazgatóság, magán személyek Nagytekintetű m. kir. posta és távirde igazgatóság-nak címzik. 2. Az újsírodát, az illetékszabályzat 56. §. 1. pontjában megállapított átalányból, akkor is az óra tartozik takarítani, ha az őrsparancsnok nő.

X. Y. A megszokott szolgálati évek az igényjogosultság megállapításánál beszámíttatnak.

A. S. csendőr. 1. Ha nagyatyját Albertnek hívták, szerezzé be annak keresztlevelét és hitelt érdemlően igazolja be azt, hogy őn annak az Albertnek egyenes lezármazottja, akkor a belügy-minister a névhelyesbítést elrendeli. Ha azonban a nagyatya keresztlevelét beszerezni nem tudja és annak nevéhez ragaszkodik, akkor minden további fejtörés nélkül kérje nevének Albertre való átválttatását. 2. Az ország közbiztonságának megővésére és fenntartására, az 1881. évi III. t. cz. értelmében nálunk első sorban a m. kir. csendőrség van bivatva, a csak ha a mozgavart rend helyreállítására a csendőrség számorejénél fogva elégtelennek bizonyulna, vétetik a legközelebb levő katonai vagy honvédség mint karhatalom a csendőrség támogatására igénybe. 3. Ha a gyilkosság ludihajón — még a tengerek a parti állam hatósága alatti részeiben is, sőt még a kikötőkben is — követtetett el, a büntető joghatóságot nálunk béke idején a pólai tengerészeti bíróság, háboru idején pedig a hajóraj-hadbíróságok gyakorolják. Ha a gyilkosság kereskedelmi hajón, mikor az nyílt tengeren uszik, követtetik el, a törvényesen belajetrovizott magyar tengeri hajón a büntető hatóságot a hajó kapitánya, vagy annak helyettese, mint a magyar állam közege, a magyar állam nevében és az ettől nyert hatalomnál fogva gyakorolja. A mint azonban a hajó valamely idegen állam tengerpartját megközelíti, illetve valamely kikötőben kiköt, a hajó azonnal az illető külföldi állam területévé válik s annak törvényei alá jut. De ha külföldön ki nem köt, akkor a gyilkosság fölött itthon a hajó anyakikötője (melyből vele a hajózás üzetik) szerint illetékes (Trieste, Triest stb.) törvényszék illetékes.

L. cz. őrsvezető. A mely nő szerelmét pénzért adja, gyermek-tartásra igényt joggal nem emelhet. De az alkut, a megfizetést a férfinak kell bizonyítania. Ha bebizonyítja (iratokkal vagy tanúkkal vagy esküjével), akkor a selperes nő perverzteséé válik; de ha nem bizonyíthatja, akkor gyermektartásra ítélik.

Öreg zsandár. 1. Az őn értékesítése a helyes s a bírói gyakorlatnak is megfelelő. 2. A casino egy — rendszerint a belügyminister által jóváhagyott alapzabályokkal bíró — oly helyiség, a melybe csak a tagoknak, vagy a tagok által bevezetett vendégeknek van belépési joguk, oda tehát csendőrnek szolgálati ténykedés céljából hatósági felhívás nélkül, még akkor sincs joga belépni, ha ott házard kártyajáték folyik.

A. M. 1. Hat havi próbaszolgálatra bármely állományépítészeti hivatalhoz elnehet. 2. Az állami gazdasági felsőnépiskolák II. osztálya csak a polgári iskola II. osztályával egyenlő.

H. J. őrmester. 1. Az általános szolgálati határozványok XVII. fejezet 5. pontja értelmében csak az őrsállományon megjelölt katonai állományú tetteges tiszteknek tartozik az őrsparancsnok jelentkezni. 2. Olvassa el a szolgálati szabályzat I. részének 1. mellékletét. 3. Az altisztet csapat részéről a fővetés nem illeti meg, tehát annak csak a csapatot vezető altiszt tiszteleg.

Várhegy. A szervezeti utasítás 43. §-ában vannak megírva, olvassa el és tisztában lesz a kérdéselt dologgal.

G. J. csendőr. Magyarországon a következő helyeken vannak állami földművelési iskolák: u. m. Kecskemét, Birmaszombat, Ada, Csákváry, Szentlőrinc (Béniogy m.) Nagyszentmiklós, Algyógy, Pápa,

Lugos, Jászberény, Flódmezővásárhely, Karczag, Komárom, Breznóbánya, Békéscsaba, Szilágysomlyó és Csikazeredán. A továbbiakat ezen iskolák bármelyikétől pontosan megtudhatja.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Belfejtvény

Jön az $\frac{az}{t}$

Számtalány.

Az anya hatszor oly idős, mint a fia. Huszonnégy év múlva a fiú feloidós lesz, mint az anya. Hány évesek most?

Megfejtési határidő: 1908 február 24.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 5. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Belfejtvény: *„Lelőző körök.”* — Számtalány: *„Lul.”* Kockatalány:

7	1	7
1		1
7	1	7

Helyesen megfejtették: Makay Ferencz őrsv. Facset, Helfert István csendőr Ruszt, Balla Lipót csendőr Krasznokvajla, sáros-pataki őrs, Petrovics S. cz. őrsvezető Tápiószéles, pankotai őrs, Marginean Jánosné jőrm. neje Nagykáta, Major M. őrm. és Balogh Vilmos őrsvezető Berce, hajdusármasoni őrs, Oláh S. őrsv. Arubrus I. csendőr Plugova, Bolóni csendőr Csanytelek, Kovács A. őrm. és Kujcsu J. cz. őrsv. Káraszontiz, Mostor J. őrsv. és Welcz J. csendőr Szalánta, Pataki A. jőrmné Liptószmiklós, Vaszary őrsv. Mór, Barnabás és Farkas csendőrök Hollodó őrs, románorszagi őrs, Sulán őrm. Osgyán, Fazakas P. és Dombi J. őrm. Bácsaháza, pancsovai őrs, Bendor Za. cz. őrsv. és Vidos Gy. csendőr Bulgótarján, Grossli Gy. cz. őrsv. Budapest, Pásztor őrm. és neje Diósgyőr, Biró I. őrsv., Váradi J. csendőr Abád szalók, Kiss Győző csendőr Tiszánfalu, Réti J. őrm. és Molnár J. csendőr Czerepija, nagyrnygyeri őrs, Lázár K. őrm. és Juhász M. őrsv. Czoglód, Jaksa I. cz. őrsv. Ibrányi őrs, szepesszombati őrs, Tallózy Sándor őrm. Ulma kőbányászati őrs.

A kioszolt Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjeggyel Makay Ferencz őrsvezetőnek Facsetre elküldöttük.

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az addig megjelent legérdekesebb detektívregények, melyek Nick Carter a legszenvedélyesebb amerikai detektívnek áltól kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY Budapest, Király-u. 19.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvény.

Csendőr megsértése miatti eljárás illetékessége.

Bírósági megbízásból nyomozó csendőr megsértése miatti eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907. decz. 6. 49.317/907. I. M. sz. a.)

A m. kir. miniszterium a következőleg határozott: Ebben az ügyben az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

Indokok: A ruszkabányai csendőrőrs a karánsebesi kir. járásbírósnágnál tett feljelentésében azt panasolta, hogy Sz. M. vajslovai lakos a B. I. és Sz. J. csendőrökből állott járőrt egy lopási eset alkalmával káromló durva kifejezésekkel szidalmazta.

Ezt a feljelentést a kir. járásbírótság 1906. deczember hó 13-án B. 1305. szám alatt kelt végzésével a Kbtk. 46. §-ában foglalt hatóságértés elbírálása végett az 1897: XXXIV. tez. 19. §-ának 2. pontja alapján a karánsebesi járás főszolgabírájához tette át. A főszolgabíró megtartott tárgyalás után 1907. évi január hó 18. napján 1906. sz. alatt kelt ítéletével Sz. M.-t Krassó-Szörény vármegye 257/900. sz. szabályrendeletének 2 §-a alá eső kihágás miatt 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ezt az ítéletet Krassó-Szörény vármegye alispánja 1907. évi június hó 22-én 3594. szám alatt kelt ítéletével feloldotta és arra való tekintettel, hogy jelen esetben az 1879: XI. tez. 46. §-ába ütköző és állami hatósági közeggel szemben szóbeli sértéssel elkövetett kihágásról van szó, az ügyet a karánsebesi kir. járásbíróshoz áttenni rendelte. Indoklásában kifejtette, hogy miután a sértett csendőrök a büncselekmény elkövetésekor egy lopási esetben nyomoztak és így ekként nem a közigazgatási hatóság felhívására jirtak el, ők közigazgatási közegeknek nem tekinthetők.

A Btk. 164. §-a azonban kimondja, hogy közigazgatási hatóság elnevezése alatt, a bíróságok kivételével minden állami, törvényhatósági és községi hatóság értendő, miért is a bírósági közegek kivételével, a többi hatóságok közegei közigazgatási közegeknek tekintendők.

A hatósági közeg ezen jellegére mi befolyással sincsen az, hogy eljárására egyes esetekben a felhívást a bíróságtól kapja.

A csendőr tehát már ez alapon közigazgatási hatósági közeg, de ezen jellege nyilvánvaló az 1881: III. tez. 1. §-ának ama intézkedéséből, mely szerint a m. kir. csendőrökre a közbiztonsági szolgálat ellátása bízott.

A közbiztonsági szolgálat keretébe az elkövetett büncselekmények felderítése körüli nyomozás is tartozik és így a csendőrrjárőr akkor, a midőn nyomozást teljesít, közigazgatási eljárást végez.

Mint hogy pedig az 1897: XXXIV. tez. 19. §-ának 2. pontja szerint az 1879: XI. tez. 46. §-ában meghatározott kihágások, ha azok közigazgatási hatóság, hivatalnok vagy közeg ellen voltak elkövetve, a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoznak, ennél fogva ezen ügyben az eljárást a közigazgatási hatóság hatáskörébe kellett utalni.

Szakaszáthelyezés.

A zsombolyai szakasz folyó hó 1-ével, mint nagybecskereki 2-dik szakasz. Nagybecskerekre helyeztetett át.

* SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztetettek:

1908 február hó 1-ével:

Hanza Gyula, II. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, karánsebesi szakaszparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerületbe: Pozsonyba.

Fonyó Jenő, V. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, pozsonyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerületbe: Karánsebesre.

Eibel Árpád, VIII. számú csendőrkerületbeli főbadnagy, nagykárolyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerületbe: Gyergyószentmiklóstra.

Folónes István, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerületbe: Nagy-Károlyba.

Harsányi Barna, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, hátszegi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon kerületbe: Segesvárra.

Sólyom Antal, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, segesvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon kerületbe: Hátszegre.

Okiratilag megilletéztettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Ilyés János járásörmester, a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában, a közbiztonsági szolgálat terén hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Hunyadi Mátyás, I. számú csendőrkerületbeli ezimzetes örmester, egy nagyszabású pénzhamisítás tettesainek, kiválóan ügyes és körültekintő eljárásával eszközölt kiderítése és elfogásáért.

Előléptettek:

1908 február hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Endrédi József, *Gajzalyó János* és *Dávid József* ez. örsvezető, II-od altasztek örsvezetőkké;

az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

Szabó Sándor, *Végh József* és *Hári József* csendőrök, csendőr ezimzetes örsvezetőkké.

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órat. Legnagyobb választék a legfontosabb órákról és divatos ékszerekről képek árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE. PÉCS. órásmest. és ékszergy.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatott:

Baczoni György, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen”, 1908 febr. 1-től számitandó egy évre.

Választott lakbelye: Mádéfalva.

Nyugállományba helyezettek:

1908. évi február hó 1-ével:

Kovács Fülöp, IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakbelye: Igló.

Névváltoztatás.

Fallenbüchl Vilmos, II. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes vezetéknevét, a m. kir. belügyminister úrnak 1908. évi január hó 16-án kelt 152260/VI. számú engedélye alapján „*Forgács*”-ra változtatta.

Sztána Miklós, VIII. számú csendőrkerületbeli próbacsendőr vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi december 31-én kelt 126485/VI-a. számú engedélye alapján „*Székely*”-re változtatta.

Mircsik István, VIII. számú csendőrkerületbeli próbacsendőr vezetéknevét a m. kir. belügyminister urnak 1907. évi december hó 31-én kelt 126484/VI-a. számú engedélye alapján „*Magyar*”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Mán Miklós örsvezető, *Bácz Mária*val, 1908 január 19-én, Nagyikindán.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Halka István örsvezető, *Szonleitner Herminnel*, 1908 január 12-én, Mozlán.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Jency János cz. örmester, özv. *Stolczenberger Gyuláné*, szül. *Galanbos Rozáliával*, 1908 január 30-án, Herenden; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Bodendorfer András örsvezető, *Kecskés Mária*val, 1908 január 15-én, Galsán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtokai állás a beregszászi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 24-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a nagyszombati m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Rubailletmény 60 kor. 3 korona napidij. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 márczius 10-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a püspökladányi királyi járásbiróságnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a debreczeni kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 28 ig.

Egy hivatalsszolgai állás a tordai kir. törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a tordai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi márcz. 14 ig.

Egy hivatalsszolgai állás a pancsovai adóhivatalnál. Fizetés 600 kor. Lakpénz szabályszerű. Rubailletmény 60 kor. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. márcz. 1-ig.

Egy irtokai állás a kiskunfélegyházai járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék elnökéhez 1908 márczius 5-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 200 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1908 márcz. 7-ig.

Egy irtokai állás az aradi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1908 márcz. 3-ig.

Egy irtokai állás a bártfai kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 360 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az eperjesi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 24-ig.

Egy irtokai állás a trencsényi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnöki iktató hivatalához 1908. évi február 26-ig.

Egy műszaki szolgai állás a budapesti kir. magyar tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti tudományegyetem rektori hivatalához a Rector Magnificushoz czimezve 1908. évi márcz. 2-ig.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek.

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.	Megjelenik	SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.	minden vasárnap.	Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A nyomozás megindításáról az «indítványi bűncselekmények» esetében.

Irta: K.

A büntető törvénykönyvek mindenütt kifejezetten megjelölik, ha valamely cselekményt olyannak akarunk tekinteni, a mely hivatalból nem, hanem csakis az arra jogosított «magán egyénnek» az indítványára üldözendő és üldözhető. Ennélfogva minden bűncselekményt, a melyre a törvény kifejezetten ki nem mondja, hogy csak valamely erre jogosított magánegyén indítványa folytán képezheti bűnvádi eljárás tárgyát: hivatalból üldözendőnek kell tekintenünk.

Azt a magán-egyént, a kinek indítványától függ a bűnvádi eljárás megindíthatása: a Btk. «sértett félnek». sőt egyik helyen «magánfélnek» a Bűnvádi Perrendtartás pedig «magánindítványra jogosultnak» nevezi.

A két törvénynek ezt a csupán kifejezésbeli különbségét megjegyezve tudnunk kell azt is, hogy *magánindítványra jogosult* egyén fogalma némely esetben többet foglal magában a sértett fogalmánál, mert vannak esetek, a melyekben lehet valaki *magánindítványra jogosult* a nélkül, hogy ő maga lenne a *sértett* is. Szembeszökő példaként szolgálhat erre nézve a balott ellen elkövetett rágalmozás vagy becsületsértés vétségének esete. Itt magánindítványra jogosult az elhaltnak gyermeke, szülője, házastársa és testvére, noha tényleg nem ezek a sértettek. A Btk. utóbbi ugyanide vonatkozó kifejezésére: a «magánfélre» nézve pedig még arra nézve kell tisztában lennünk, hogy ugyanezen kifejezéssel a Bűnvádi perrendtartás is él, de ez utóbbi szerint értendő «magánfél» kifejezéssel egy egészen más egyént jelölünk meg, t. i. azt az egyént, a ki csak magánjogi igénye (kártérítés stb.) szempontjából csatlakozott a bűnvádi eljáráshoz.

Félremagyarázhatások elkerülése végett megemlítem, hogy e cikk következő részében a Bűnvádi Perrendtartás kifejezésével élve a «magánindítványra jogosult» személyével fogok foglalkozni.

Azokat a bűncselekményeket, a melyeket csak a magánindítványra jogosultnak indítványa alapján lehet üldözni, általában véve «indítványi» bűncselekményeknek nevezzük. Ezek közt azonban két egymástól nevezetesen különböző osztályt kell megkülönböztetnünk.

Az egyik osztályba azok az indítványi bűncselekmények tartoznak, a melyeket *főmagánvádra üldözendő bűncselekményeknek* nevezünk.

E most említett osztályba, tehát a főmagánvádló «vádlói» jogkörébe utalt és így a *főmagánvád alá eső bűncselekmények*: a rágalmozás és becsületsértés vétsége (Btk. 258., 259. és 261: §§.) a levél, vagy távsürgöny titkoknak magánszemély által való megsértésének vétsége (Btk. 327.) a magánlaksértés vétsége (Btk. 332.), az ingó- és ingatlan vagyon megrongálása vétségének a Btk. 418. és 421. §§-ban körülírt esetei, a könnyű testisértés vétsége (Btk. 301.), a Kbt. 126. és 127. §-ába ütköző tulajdon elleni kibágás és végül az iparvédjegy-hamisítás kibágásának az 1895. évi XLI. t.-cz. 8. és 9. §§-ban körülírt esetei.

A másik osztályba az összes többi indítványi bűncselekmények tartoznak, melyeket általában «magánindítványra üldözendő bűncselekmények»-nek nevezünk.

E fogalmak megismerése után könnyű lesz megjegyezni és megérteni azt a szabályt, a mely szerint, *indítványi cselekmények miatt semminemű nyomozási lépést nem szabad tenni* mindaddig, míg a magánindítványra jogosult fél indítványát a kellő időben meg nem tette. Tehát ha valaki pl. éppen a járőr jelenlétében illeti társát becsületsértő szóval, vagy rágalmozással, avagy bont fel másnak szóló levelet, vagy ha a járőr arról értesül valakitől, hogy X. cseléd meglopta a gazdáját stb., stb. mindaddig nem avatkozhatik bele az ügybe, a míg a sértett egyén, illetve a levél címzettje, illetőleg a gazda kifejezetten meg nem teszi előtte az indítványt, az eljárás megindítása iránt.

Ezek a példakul felhozott cselekmények ugyanis a csak magánindítványra üldözhető cselekmények sorába tartozván, a magánindítvány megtétele előtt semminemű beavatkozásnak sem lehet helye. Hogy pedig a járőr ily esetekben igazolni tudja azt, hogy a jogosult fél előtte a kellő magánindítványt megtette: irta elő az utasítás azt, hogy a járőrnek, ha előtte ily cselekmény miatt tesznek indítványt, a feljelentőtől írásbeli nyilatkozatot kell vennie, a melyben röviden fel legyen említve, hogy az illető ki ellen és minő bűncselekmény miatt tett feljelentést a járőr előtt és ezt vele ahi is kell iratni.

Számtalan esetben megtörténik, hogy a járőr, akkor

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

a mikor valamely bűncselekmény a tudomására jut, még nem is tudja, hogy az vajjon hivatalból üldözendő-e, vagy csak indítványi cselekmény?

Ez a kétely nem befolyásolhatja a járőrt a további nyomozásban még csak azért sem, mert e tévovázása által sokszor érzékeny, sőt soha ki nem pótolható kárt okozna, a mi bizonyára nem nagyon hizelgő volna intézményünk eddigi jó hírnevére. A nyomozást tehát okvetlenül folyamatba kell tennie, de ennek során épp azért, hogy kételyei tekintetében tisztába jöjjön, első sorban azokat az adatokat kell kipubátolnia, a melyek alapján a cselekmény természete kétségtelenné válik. Most már ha az eredmény az lesz, hogy a cselekmény az indítványi cselekmények sorába tartozik és feljelentést senki sem tesz: akkor a nyomozást tovább folytatni nem szabad. Így pl.: a járőr segélykiáltásokat hall s látja, hogy egy ember a földön fekszik, rajta egy másik térdel s ütlegeli őt. Ez a tényállás a körülményekhez képest éppen úgy eredményezheti a hivatalból üldözendő rablás büntette kísérletének, valamint a csak főmagánvádra üldözhető könnyű testisértés, vagy éppen becsületsértés vétségének a megállapíthatóságát. A nyomozást tehát mindenképpen meg kell indítani. Ha azonban az lesz az eredmény, hogy a megtámadott egyénél éppen semmi pénz vagy értéktárgy sem volt, társával csak összeveszett, illetve verekedett és az orvosi vizsgálat szerint nyolcz nap alatt meggyógyuló sérülést, vagy egyáltalán mi sérülést sem szenvedett, és az illető megtámadott egyén nem tesz előtte feljelentést társa ellen: akkor a nyomozást tovább folytatni nem szabad a járőrnek, mert a cselekmény csak könnyű testisértés, vagy becsületsértés vétség lehet és ez az indítványra jogosult megtámadott egyének indítványa nélkül nem üldözhető.

Fontos kérdés ezek után az, hogy ki tekinthető magánindítványra jogosultnak?

Ilyen első sorban és rendszerint a sértett fél, vagyis az, a kinek bármely jogát sértette, vagy veszélyeztette a szóban forgó bűncselekmény: így tehát a gazdáját meglopó cseléddel szemben a szolgálatadó gazda, becsületsértés esetén a ki ellen használta a tettes a becsületsértő kifejezést, könnyű testisértés vétsége esetén maga a testileg bántalmazott, stb.

Vannak azonban esetek, a melyekben a törvény a sértett fél helyett, mást, vagy mást is feljogosít a magánindítvány megtételére. Így, ha a tulajdonképpeni sértett életkorának 16-ik évét még nem töltötte be, vagy ha elmebetegség, gyengeelméjűség, távollét, vagy börtönbüntetésre elítélt volta miatt gondnokság alá van helyezve, akkor ő magánindítványtételre nincs jogosítva s azt helyette törvényes képviselője terjeszti elő: ha pedig a sértett fél már elmúlt 16 éves, de még nincs 24 éves, akkor az ellene elkövetett minden bűncselekmény miatt, a pazarlás miatt gondnokság alatt

levőkre nézve pedig a vagyonuk ellen elkövetett bűncselekmény miatt, úgy ők maguk, mint törvényes képviselőjük is tehet feljelentést.

Igen fontos dolog tudni azt is, hogy a magánindítványt mennyi idő alatt lehet előterjeszteni?

Erre nézve a szabály az, hogy erre a célra bárom hónap áll rendelkezésére a magánindítványra jogosult személynek, még pedig attól a naptól számítva, a melyen az elkövetett bűncselekmény és annak elkövetője az illető magánindítványra jogosultnak tudomására jutott. Így pl.: ha a cseléd az 1902. évi január hó 10-én lopta meg a gazdáját, ez még 1907. évi január hó 9-én is kellő időben terjeszti elő magánindítványát, ha csak az 1906. évi október hó 10-én tudta meg, hogy a lopást a cseléd követte el.

Nem az elkövetés napja tehat a döntő, hanem az elkövetés és az elkövető személye megtudásának napja az irányadó az indítványnak kellő időben való megtétele tekintetében.

Ez a példa egyuttal annak a magyarázatául is szolgálhat, hogy az elkövetés és az elkövető személyének megtudásától számított három hónap indítványi határidő mellett azt is figyelembe kell venni, hogy az elkövetés és indítványtétel napja közt az illető bűncselekmény büntethetőségére nézve előirt elévülési idő nem telt-e el?

Mert ha igen: akkor eljárásnak abban az esetben sem lehet helye, ha máskülönben a feljelentés a tudomástételétől számított szabályszerű három hónap alatt történt is meg; pl. a cselédlopás (Btk. 333., 336.) büntethetősége az elkövetés napjától számított öt év alatt végleg elévül, ennél fogva a felvett példa esetében az eljárás az 1907. évi január hó 9-ének elteltével végleg elévült, ha már most a gazda az 1906. évi október hó 12-én szerzett tudomást róla, hogy a lopást X. nevű cselédje követte el s feljelentését a járőr előtt ettől számított három hónapon belül ugyan, de csak az 1907. évi január hó 11-én teszi meg: a nyomozatot ennek daczára sem indíthatja meg a járőr, mert e napig már beállott az elévülés, s így a gazda indítványozási joga ennél fogva elenyészett.

A fentiek részletes megfontolása után tehát, minden oly esetben, midőn indítványi bűncselekmények nyomozása válik szükségessé, különös figyelemmel kell lennünk az elévülési határidőre, mert ha az derül ki, hogy a magánindítvány akár az indítványi elévülés határidején (három hónapon) túl, akár ha az illető bűncselekményre nézve előirt büntethetőségi elévülés határidején túl lett érvényesítve: akkor a nyomozást nem szabad folyamatba tenni. Az ügyet azonban, a nyomozás mellőzése daczára az illetékes kir. ügyészséghez, kir. járásbíróshoz, vagy rendőr-hatósági főnökhöz, ilyenkor is minden esetre be kell jelenteni.

A legjobb órák,

legszolidább ókaszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézpénz, mint részleltetésére 10 évi jóállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jóállás mellett.
Arjékyzék ingyen!

Az én első szolgálatom.

(Egy csendőr naplójából.)

Írta: Pfeiffer Károly csendőrszázados.

Folyó hó 2-a óta a jánoshegyi gyalogörs legfiatalabb csendőre vagyok. Négybavi elméleti kiképzés és jó sikerrel letett vizaga után ide nyertem beosztásomat. Dicsekvés nélkül elmondhatom, hogy e négy hónap alatt a csendőr-tanosztályban többet tanultam, mint egész életemben, heleszámitva azt a négy évet is, mialatt a gondatlan gyermekévekben a tereblyesi elemi iskolában Kektram báta megett faragtam az iskola padjait.

Kezdetben égő fejemet könyöklő karomra hajtva, sokszor csüggedtem tettem le kezemből a könyvet, mert nem fogta fel fáradt agyam, a mit olvasék; de — bála Isten — mindannyiszor új erőt adott választott pályám iránti szeretetem s oktató örmesterem biztató szava: „minden kezdet nehéz”.

Ma már belátom, hogy nem is valami oly ördögös nehez tudomány az, a mi egy kezdő csendőrtől követeltetik. Hisz ezt minden valamire való műveltséggel bíró bonpolgárnak ismernie kell, ha azt akarja, hogy az élet utain folyton mások ne vezessék; hogy uton-útfélen belé ne botolják a törvény valamelyik §-ába...

Tegnap már örmester őrsparancsnokkal teljesített 24 órás szolgálatban áttestem a gyakorlati vizagán is; de magam beismerem, hogy ez már nem ment oly simán! Jól mondta derék századosom a bucsukiballgatásnál:

— Jó sikerrel vizagázott ön, de ne bizakodjak el; mert mindaz, a mit eddig tanult, csak arra való, hogy a gyakorlati szolgálatot megkezdhesse. A csendőri pálya sok tudást, de még több gyakorlati tapasztalatot igényel. Kipróbált öreg altisztem keze alá adom most, tekintse öt kezdettől fogva édes atyjának, ő jó csendőrt fog nevelni önből.

Alig hogy beléptem Jánoshegyen a csendőrségi lakatanyába, három idősebb bajtársam szeretettel fogadott; valamennyien segédkeztek podgyászsom szétszedésénél. Hamarosan rendbe hozták, lekeféltették rajtam a ruházatot s mire észrevettem magam, betoltak egy ajtón az őrsirodába, hol a következő pillanatban már őrsparancsnokom előtt állottam. A 45—50 év közötti tagbaszakadt öles termetű, torzborz, öszbe csavarodó bajszu örmester előtt, a mint engem átható, de nem hántó tekintetével végig mustrált, úgy állhattam, mint egykor Hüvelyk Matyi a mesébeni óriás előtt.

— Isten hozta! — szólított meg jelentkezésem után érezes, de bizalmat gerjesztő hangon. — Érezze magát otthonosan bajtársai között; tisztelje mint idősebbeket; szeresse őket — még saját testvéreinel is jobban — meggondolva azt, hogy rögs pályánkon egyik csendőr élete a másikkéhoz van kötve... A többi az én gon-

dom, hogy ön jó csendőr legyen! Holnap berendezkedik, holnapután reggel velem jön szolgálatba, hogy lássam, mit tanult. A járőrtáskát jó lesz élelmi szerre megrakni!

Csoda-e, ha ily fogadtatás után csöndes, kényelmes, tiszta laktanyánkban, szerető bajtársak között már az első napon otthon és boldognak éreztem magam?

A kitiizott időben pontosan reggel hat órakor fegyvercink megtöltése után rendes szolgálatba indultunk őrsparancsnokkal. Már a laktanya előtt megkaptam az első dorgatóriumot, a mint szépen kisuvikszolt csizmámmal a járdáról vonakodtam az utca feneketlennek látszó sarába lépni!

— Fiam! csak tartson velem bátran lépést az út közepén — szóló rám örmesterem — nem sétálni megyünk! A pocsolyakerülgetéssel a katona csak nevetésgessé teszi magát, mit tilt a szolg. ut. 8. §-a is; másrészt az utca közepén baladva, jobban megfigyelbetünk mindent köröttünk és orvtámadásnak is kevésbé vagyunk ekként kitéve.

Következő pillanatban vigan tapostam őrsparancsnokom mellett a sarat s tele tüdővel szivtam magamba az üde reggeli levegőt. Jól esett lelkemnek, hogy a szembe talált lakosság tiszteletteljesen megsüvegelt bennünket; én — kit eddig dehogy is vettek valaha utjaimban észre — éreztem, hogy már *valaki* lettem.

A közösből kiérve mezei ösvényre tértünk le, mely egy fiatalos cser-erdőn vezet át; a távolban hajtó ebek csabolása s a hegyoromról lövések hallatszottak.

— Mit gondol, próbacsendőr — szólított meg örmesterem — ki vadászhat itt most?

— Bizonyára orrvadász lesz — válaszolám aggodalmas hangon.

— Na maga ugyancsak eltalálta — szóló nevetve örmesterem — olyan balgaságot az orrvadász nem cselekszik, hogy *hajtó ebek:el* és *nappal* menjen vadászni; a sokféle ebszabolás és lövöldözésekből azt következtetem, hogy a dömösi gróf van ott vendégeivel; az erdő is a gróf ur tulajdóna; mindjárt meggyőződhetünk különben erről.

A mint ösvényünk az élre vezetett, balra befordultunk az erdőbe s fától-fáig óvatosan előre lépkedve észrevétlenül, a hajtás után éppen összegyűlt 8—10 vadász háta mögé kerültünk.

— Igazam volt, ugy-e fiam — szóló balkan örmesterem a vadászokra mutatva. — Most megnézzük a vadászjegyciket. Ön velem együtt fog előttük szabályszerűen tisztelegni vállazott fegyverrel s aztán míg ön a jegyeket átvizsgálom, ön úgy megáll helyen — tekintetével engem kísérve — mintha onnan nőtt volna ki.

Beismerem, hogy a tanosztályban szórul-szóra betanultam a vadász-törvényt, de hogy miképp is történik a

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Írta dr. Gushi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnongok világa. VI. Híres szállbámosok. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanna orientenozik. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel. — Megrendelhető 2 koronás havli részletfizetésre is! — KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes könyv- és kép-ajánlók ingyen és bérn.

vadászat ellenőrzése? arról halvány sejtelmem sem volt. Most hogy teendőre ily rövidesen ki lettem oktatva, a mint őrmesterem mellé zárkózva a vadásztársaság elé lépkedtünk, úgy éreztem magam, mintha egy fejjel megnöttem volna! Csak úgy csattant kezem a karabélytúsán, a mint vigyázba megállva őrmester urammal egyszerre tisztelegtem.

— Uraim! — szólította meg ő a vadászokat őrczes hangján — a törvény nevében felszólítom vadászjegyeik előmutatására! — Egyidejűleg karabélyát a szíjnál fogva bal karjára akasztotta és a hozzá legközelebb álló vadász elé lépett. Az átnyújtott vadászjegyen a név- és érvényességi időt megnézve, a jegyet úgy, a mint volt, összehajtotta és ezen szavakkal: «köszönöm rendben van» tulajdonosának visszaadta. Így vizsgálgatta egymásután öt vadásznak a jegyét, mikor a hatodik, ki addig is, a mint láttam — szorgosan kutatta vadásztáskáját, majd zsebeit, a jegyet keresve — az eléje lépett őrmesternek kijelentette, hogy a vadászjegyét otthon feledte. — Kérem a becses nevét — szólott őrmesterem, jegyzékkönyvecskéjét elővéve s a bemondott nevet abba nyomban bejegyezte, aztán vigyázba állva mondá: «A törvény nevében felszólítom uraságodat, hogy a vadászzattal hagyjon fel!» Azzal tovább lépve a többi vadásznak is átvizsgálta jegyét és mindeniket rendben találván, vállazott fegyverrel mellém állt s együttesen tisztelegve tovább indultunk. Hiába kérte őrmesteremet Dömössy gróf, hogy az egyik inas által pohárba töltve élénk hozott italból igyunk, őrmesterem igen udvariasan megköszönte azt, de el nem fogadta.

Távozóban jól hallottam, a mint a vadásztársaság egyik tagja a többihez eképp szólott:

— Látjátok, ezek az aránylag kevés előképzettséggel bíró derék csendőrök a katonai és csendőrségi szabályok szigorú betartásával mennyire röviden s mégis anélkül, hogy bármelyikünk is legkevésbé sértve érezhetné magát, mily szabatosan szereznek érvényt a magyar törvényeknek! Jobb intézményre alig ha bizhattak volna életünk és vagyonunk őrzését!

Mintegy 300 lépésre távoztunk a társaságtól, midőn őrmesterem megállott, oly helyen honnan feltűnés nélkül szemmel kísérhettük a vadászokat.

— És most próbacsendő — szólított meg — tudja, hogy mit kötelességünk tenni?

— Igenis, őrmester ur, jelentem alázatosan, bevárjuk, hogy a vadász, a ki állítása szerint honn feledte jegyét, fölhány-e a vadászzattal?

— Helyesen van, fiam — mondá, de miután a szolgálatban álló csendőr nem csak §§-okból él, a várakozási időt egyuttal arra is felhasználjuk, hogy megreggelizünk — s menten a gyepre beveredve, hozzá is láttunk a szalonnázásához. Életemben ily jól nem reggeliztem! Mialatt szaporán vagdostam hol a szalonnából, hol a kenyérből a szeméimmel a vadásztársaságot figyeltem, fejemben mind csak az motoszkált, hogy mily kevés

szóval és mégis mennyire helyesen fejezte ki magát derék őrmesterem egy grófi társasággal szemben.

— Látja fiam — törte meg a csendet őrmesterem — a *csendőrökkel szemben valahányszor fellép szolgálatilag a csendőr*, betűről-betűre ragaszkodjék eljárásánál a katonai szabályok és csendőrségi utasításokhoz. Katonai tisztelettel köszöntse őket és az illetékes megszólítás után a «Törvény nevében» alkmondatot hangoztassa, mert minden műveltebb honpolgár igen jól tudja azt, hogy a csendőr katona, még pedig a jövőből és ha nem a katonai szabályok szerint tiszteleg és lép fel, katonailanságáról állit ki szegénységi bizonyítványt. Azt is jól tudják, hogy fellépése csakis akkor bír törvényes erővel és következményekkel, ha az «Utasítás» szerint «A törvény nevében» szavakat hangoztatja. Téved ki azt hiszi, hogy a vadászok zaklatásnak és rossznéven veszik azt, ha a csendőrök tőlük a vadászjegyet átvizsgálás végett mindegyre elkérik; ellenkezőleg őrtilnek, mert ebből látják, hogy a csendőrök orvvadászatot nem tőrnek.

— Ezt most már tudja, fiam! de tudja-e azt, hogy mily eljárás követendő a vadászokkal szemben?

Felszólítom készen vett fegyverrel a vadorzót arra, hogy tegye le fegyverét és álljon odább; aztán hozzá lépve kiüritem a fegyvert, a netán elejtett vadral együtt hátára teszem és bekisérem a legközelebbi községi előjáróságához.

— Ez mind igaz fiam — válaszolt őrmesterem — de a mi legfontosabb mindenkor a szolgálatban álló csendőrnél — az *elővigyázatról on* — előadása szerint kellően nem gondoskodnék. Fájdalom! sok csendőr életével fizetett már könnyelműsége és elbizakodottságért. A jól képzett csendőr a tettenért vadorzót megközelíti annyira, a mennyire ezt észrevétlenül megteheti s aztán fedett helyéből *ézelésre emelt lökésszerű fegyverrel* kilépve, szólítja fel az orvvadászt fegyvere letételére. Így az meg nem előzheti sehogya a csendőrt a lövésben; minden más fegyvertartásnál a gyors és biztos ézeléshez szokott vadorzó van előnyben... De most látom, hogy vadásznak egymagában haza felé indult, folytathatjuk utunkat.

Délelőtt kilencz órakor már Dömös községbe érkezünk.

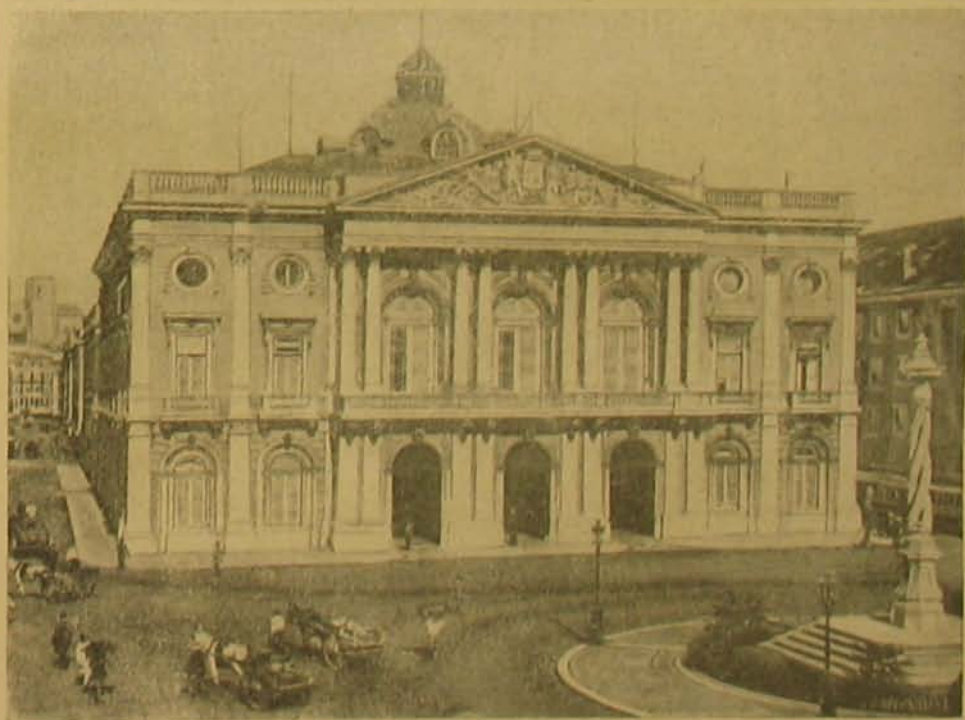
Egyik udvar nyitott kapujából egy nagy fehér komondor rontott felénk. Őrmesterem hirtelen leguggolva szemközt ment vele s két karját kitárva, úgy tett, mintha meg akarná fogni az ebet. Ez megállt, az ugartest is elfeledve, oldalogni, majd farkát lábai közé behúzva, mind gyorsabb tempóban szaladni kezdett, futtában úgy szűkölt és vonított, mintha egy farkascsorda üldöznék.

Őrmesterem az udvarról ijedt képpel előkerült tulajdonost — miután nevét és házszámát följegyezte jegyzékkönyvecskéjébe — a következőképp szólította meg:

— Most az egyszer nem fogom önt, János gazda, feljelenteni a szolgabírószághoz, de köve tartsa máskor a

A Praça do Comercio (a királygyilkosság az X-el megjelölt helyen ment végbe).

Városház.

kutyáját, mert másodszer el nem kerülné a birságot, azért jegyeztem meg nevét magamnak.

— Ez a kutya nem fog többé a csendőrré robanni — szölt felem fordulva elmenőben őrmesterem — a bátorság még az ebek előtt is imponál! (Folyt. köv.)

KÉPEINKHEZ.

Lissaboni képek.

Élénk emlékezetünkben él még az a rémes merénylet, melyet az emberiségünkől kivetkőzött aljas merénylők követtek el a portugál királyi család ellen, melynek maga a király és a trónörökös áldozatul is esett. Ebből az alkalomból mutatunk be a merénylettel vonatkozásban levő néhány lissaboni képet. többek között azt a teret is, hol a merénylet végrehajtatott.

HIREK.

Ellenszegülés. A csikmegyei Gyimesközéplak-kápolnapatakon február 11-én délután négy órakor a hatóság által zár alá helyezett fának elbordosához karbatalmi segédletül kirendelve volt hat főből álló csendőr járőr, a hatósági intézkedésnek ellentálló mintegy 60 főnyi tömeg fejszékkel, vasvillákkal és karókkal felfegyverkezve megtámadta és a járőr négy tagját karódobalással könnyen megsebesítette. A járőr a támadó tömeg ellen kénytelen volt löfegyverét használni, minek következtében ketten a helyszínén meghaltak, két egyen halálosan, egy pedig könnyen megsebesült. A vizagalat bevezettetett. A támadók a járőr által elfogattak.

Tűz. A veszprémmegyei Pölöske községben február 3-án reggel fél 7 órakor Vörös Károly pajtája gondatlanság következtében kigyulladt, mitől 50 lakóház és 106 melléképület, nagy mennyiségű takarmány, élelmiszer, ruháknak, butorzat és gazdasági eszköz, mintegy 228.638 korona értékben elégett. A tűz oly hirtelen terjedt és oly óriási arányokat öltött, hogy hat egyen a házakban bennégett, míg kilenczen oly súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy másnapra ezek is meghaltak. A fekevesztett elem tebat az óriási anyagi káron kívül 15 embernek halálát is okozta, a mi emberáldozatban, a rémes emlékezetű párizsi áruház és a győri gőzmalom égését is messze felülmuló oly nagy katasztrófa, a milyen hazánkban az utóbbi évtizedekben még Toroszko, Nagykaroly és Bártfa leégésénél sem fordult elő.

Farsang. A Budapesten állomásozó csendőr-altisztek február 15-én a diófáboz címzett budai vendéglőben, társasvárosorával egybekötött táncmulatságot rendeztek. A mulatság, melyen a Budapest környéki családok ös parancsnokok is szép számmal vettek részt, fesztelen jókedvvel a hajnali órákig tartott.

KÜLÖNFÉL ÉK.

A hosszú élet. A legérdekesebb és bennünket legközelebről érintő kérdés, a melylyel az emberi tudás egyáltalán foglalkozhatik, kétségtelenül az életünk meghosszabbításának kérdése. Foglalkozott is már vele sokat a tudományos világ s legújabbban Mecsnikoff, a párizsi Pasteur-intézet igazgatója, irt róla „Az élet meghosszabbítása” ezimen igen komoly, figyelemreméltó könyvet. Mecsnikoff azt állítja, hogy az emberi élet jelenlegi átlagos ideje nem természetes s hogy az embernek sokkal tovább kellene élnie. Abból indul ki, hogy az állat és a növény néha csodálatosan nagy kort ér el. Van fa, a mely ötezer éves, sőt a Kap Verde-szigetek egyikén van egy boa-bab, a melynek életkorát ennél is többre teszik. A Kanári-szigeteken négyszáz évvel ezelőtt egy óriás sárkányfa pusztult el, a melynek csodálatos vastag törzse beláthatatlan idők tanuja lehetett. 1230-ban egy csukát fogtak Angliában, a mely kimutathatóan 267 évet élt. A londoni állatkertben van egy másfél százéves teknősbéka. Ugyanott élt két papagály, a melyek közül az egyik kilenczvenhárom, a másik száz két éves korában mult ki. A lud is megér nyolczvan-száz esztendő, a sas és a keselyű idősebb lesz százévesnél is. Az emberek közt is találunk néha igen nagy életkort. A statisztika szerint a Balkán-félszigeten 1906-ban ötezer százévesnél idősebb ember élt s Franciaországban évenként százötven ember hal meg a századik életévén túl. Mecsnikoff szerint a halált a legtöbb esetben belső bacillusok okozzák s az elmulás nem más, mint végkimerülés, a mely basonlatos az álomhoz. A gazdag rendszerint tovább él, mint a szegény. Nagy befolyással van az emberi életkorra a józan életmód, ámbár itt is akad kivétel. Egy Politiman nevű sebész, a ki 1685-től 1825-ig élt, buszonöt éves korától kezdve minden áldott este leitta magát. Gascogne francia mészárosról pedig meg van írva, hogy ugyanezt hetenkint kétszer megcselekedte s mégis százhusz éves lett. Van a ki erősen visszaél a kávé és a dohány élvezetével s mégis jócskán megöregszik. Mindez azonban csak kivétel a szabály alól. Mecsnikoff azt állítja, hogy a ki sokáig akar élni, ne táplálkozzék nagyon bőven. Legjobb eledel a nyers tej, a melynek mikrobái ellenségei az emberi szervezet bacillusainak. Így tebat a nyers tej nemcsak táplálék, hanem antiszeptikus szer is. Fontos, hogy kerüljük a gondokat s az életet a vidámabb oldaláról tekintsük. Példaként említi Goethét, a ki minél idősebb lett, annál inkább optimistává vált. Ha a szabályokat figyelembe vennénk, száz év, vagy még ennél is több lenne a természetes életkor.

Különös emlék. A Berlin melletti Sans Souci nevű királyi nyaraló egyik szobájának mennyezetére egy nagy pókháló van festve. Ezen helyiség valamikor Nagy Frigyes király reggeliző szobája volt. Ha a király reggel hálószobáját elhagyta, rendszeren a mellette levő helyiségbe ment, hol számára az asztalra egy csésze csokoládé volt letéve. Egy alkalommal, midőn a csokoládét megakarta inni, valami eszébe jutván, a hálószobába ment vissza. Utóbb ismét reggelizni akarván, a csészébenegy nagy pókot vett észre, mire megparancsolta, hogy számára más csokoládét főzzenek. Néhány perc múlva a folyosón egy pisztolylövés dördült el. Ugyanis a szakács, kinek a csokoládét meg kellett volna főzni, a parancs vétele után rögtön föbe lőtte magát. Ezt pedig azért cselekedte, mivel az első csésze csokoládéba mérget kevert, s most azt hitte, hogy a merényletet felfedezték. A király szerencsés megmenekülésének emlé-

A Necessidades királyi palota, a hova indultában a királyt megölték.

A portugál királyok temetőjének helye a San Vicente do Fora templomban.

kére, a reggeliző szoba mennyezetére egy nagy pókot s ennek hálóját fektette.

Négerék mint tengeri rablók. A nyugat-afrikai partokon zátonyra jutott hajókat a benszültött négerök rendszeresen kirabolják. A tengerészek ezekkel az üzemekkel szemben tehetetlenek s nyugodtan kénytelenek nézni, ha nagyobb veszedelemnek nem akarják kitenni magukat. A múlt hónap 10-én az „Ascan Woermann” német gőzös jutott zátonyra a nyugat-afrikai partokon. Egy víz alatt lévő szirtre szaladt rá, mely semmiféle tengeri térképen nincs feltüntetve. A hajó eleje léket kapott s annyira megtelt vízzel, hogy orrával teljesen belemerült a vízbe s a legénység a bajó hátulsó részén volt kénytelen megvonulni. Innen két fényt reflektáltak a partra, hogy a lakosságot a hajó veszedelmére figyelmeztessék, de sehonnán sem érkezett segítség. Éjjel után két órakor a helyzet oly veszedelmes volt, hogy a hajót el kellett hagyni. Alig hogy a mentőcsónakokkal eltávoztak a hajó közeléből, egyszerre minden oldalról előtörték a keskeny néger canoék benszültöttekkel megrakva, kik macska-ügyességgel másztak fel a hajóra s megkezdődött a fosztogatás. A mi élelmiszert, ruházatot, hajószerket stb. megkaparíthattak, az mind a canoékba vándorolt. A csónakokban eltávozott legénység tanácsot tartott, hogy mitévő legyen s végre is a visszatérésre határozta el magát. A tlnyomó számú négerék azonban oly fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a legénység lemondott a hajóhoz való visszatérésről s Grand Bassába evezett. Mivel itt sem érezték magukat biztonságban, Monroviába indultak, hova 17 órai út után megérkeztek. Itt a „Lucie Woermann” gőzös felvette őket s Hamburgba vitte.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

B. G. Orvosi tanácsot senki nek sem adhatunk; legcélszerűbb ha az ottani orvost kérdezi meg.

Sz. F. csendőr. 1. Ha a csendőrségből fogházórré kinevezett egyén a fogházori állásból a csendőrséghez közvetlenül visszalép, a szolgálati idejét nem, de a szolgálati pótdíjat elveszti. 2. A fogházór tíz évi szolgálat után lesz nyugdíjképes. A fogházórmesternek, mint állami altisztnek az évi kezdő fizetése 960 korona, a mely 5 évenként 100 koronával 1260 koronáig emelkedik. Nyugdíja. 20 évi szolgálat után fizetésének 60%-a, vagyis az 1260 korona fizetést véve alapul, évi 756 korona. 3. A csendőrségnél a nyugdíjigény szintén 10 évi szolgálat után kezdődik. 4. Az adó alól eltitkolt fegyver tulajdonosa a közigazgatási hatóságnak feljelentendő. A wezén talált ismeretlen fegyverrel szemben pedig a törvényes rendelkezések kivonatosa gyűjteménynek 132. lapoldalon megtalálható 1895. évi F/75/V. b. számú belügyministeri rendelet 2. bekezdése értelmében kell eljárni. 5. Nyilatkozat alapján és ha a vagyonrongálás a kincstár kárára követtett el, a járér a károszagra való tekintet nélkül mindenkor köteles nyomozni.

Négyesi őrszervező. Az ön esete a kihágásról szóló büntető törvénykönyv 127. §-a alá tartozik.

F. V. M. A honvédséghez való átlépése esetén — a csendőrségi szolgálatának figyelembe vétele nélkül — csak a csendőri rendfokozatnak megfelelő tizedesi zsold és 10 korona havi altiszti szolgálati jutalomdíjban részesül, ha őrszedés van.

„Tündes szolgálatok teljesítése és az őrzéstartók leportyázása. Madarat tolláról, az embert barátjáról. Közlére nem alkalmasak.

V. J. törzserőmester. Türelmet kérünk. A beküldött közlemények beérkezéskor sorrendjében kerülnek elbírálás alá.

„Kiváncsi 32.” A csendőrséghez való átvételét a tényleges állományi hadapród, és nem az atyja — csak egy évi csapat-szolgálat teljesítése után kérheti. Ebbeli kérelmét az illetőnek ezrelkihallgatáson kell előadnia, a többi az ezrelparancsnokéig dolga. Önnek tehát felesleges feljönnie.

Becsúzó. A megvesztegetés a hitszegésre való csábítással nem azonos. Egyébként pedig a II. szolgálati utasítás 27. §. 1. pontja értelmében, a csendőrnek a többek között kötelessége a büncselekmény elkövetésének megakadályozása is. Önnek tehát ennél és a II. szolgálati utasítás 18. §. 1. bekezdésénél fogva, nem lett volna szabad a felajánlott összeg elfogadásával az illetőt a vesztegetés bűnébe ejteni, hanem őt figyelmeztetni lett volna köteles arra, hogy ajánlatát, mintán annak kivitele büntetendő cselekményt képez, vonja vissza s akkor az illető csupán az általa elkövetett orvadászatért lett volna a közigazgatási hatóság által felelősségre vonva, nem pedig megvesztegetésért a bíróság által is elítélve. A csendőrnek a fennebbi §-okban lefektetett elveknél fogva is egyik legszebb hivatása a megtevélyedett embernek a büntől és azt követő büntetéstől való megóvása is. Ön tehát az említett cselekmény által az illeték szabályzat 108. §-ában a hitszegésre való csábítás kísérletének feljelentéseért megállapított 400 korona jutalomdíjra nem szerzett igényt.

Reményteljes. Az 1901. évi XX. t. cz. 23. §-a értelmében a közigazgatási hatóságok által kihágásokért kirótt és beszédett pénzbírságok fele része a közságot, fele pedig a kincstárt illeti meg. Ebből kifolyólag a m. kir. belügyminister nr 127000/903. számú rendeletével kimondotta, hogy a csendőrt a kihágások feljelentéséért — nyilván mert az a rondes szolgálati teendő közé tartozó kötelessége — jutalék többé meg nem illeti. Mint-hogy azonban a hivatkozott törvényszakasz és az abból folyó belügyministeri rendelet, a mindkettőnél későbbben kiadott csendőrségi illetékszabályzat 110. §-ával ellentétben áll, az ellentéteknek felsőbb helyen leendő olosztatású kioszközlését szakaszparancsnokától kérelmezni szabadságában áll.

Sz. I. A kért cikkeket bármely nyomdai kellékeket árusító cégnél beszerezheti.

G. Gy. csendőr. Ad 1—3. Olvassa el a lapunk múlt évi 37. számában megjelent pályázati hirdetőment. 4. Az öt éven túl szolgáló csendőrnek a tömegre az illetékszabályzat 30. §-a értelmében igénye van. 5. Ha az átlépés közvetlenül történt, akkor úgy a pénzügyőrségnél, mint a katonaságnál eltöltött szolgálati idő a nyugdíjba beszámíttatik.

M. Gy. csendőr. 1. A bíróság előtt álló tanu a tárgyalás folyamán a vállalt védője által hozzá intézett kérdésekre, ha azok szolgálati titkot nem érintenek, — mindaddig, míg őt a tárgyalást vezető bíró az alól fel nem oldja, vagy a védőt a kérdések feltételéről el nem tiltja — válaszolni tartozik. 2. Nem, mert őrizetbevétel nélkül a gyanúsított a csendőrt nem tartozik követni. 3. A 2-ik kérdésre adott válaszban fogva tárgytalan. 4. B tekintetben a II. szolgálati utasítás 44. §-ának 1. bekezdése világosan rendelkezik, olvassa el figyelmesen.

Aranyás pr. csendőr. 1. Az üveggel együtt ellopott bor, kupás vétségének tárgyát képezi. 2. Az örökösöknek a rájuk érlelnének látszó végrendelet ellen joguk van perorvoslatul élni. Az örökösök elhalálása után megmaradt ingó és ingatlan vagyon hivatalos bealás tárgyát képezi. Az atyának joga van az arra részlegált gyermekeit örökéből kizárni.

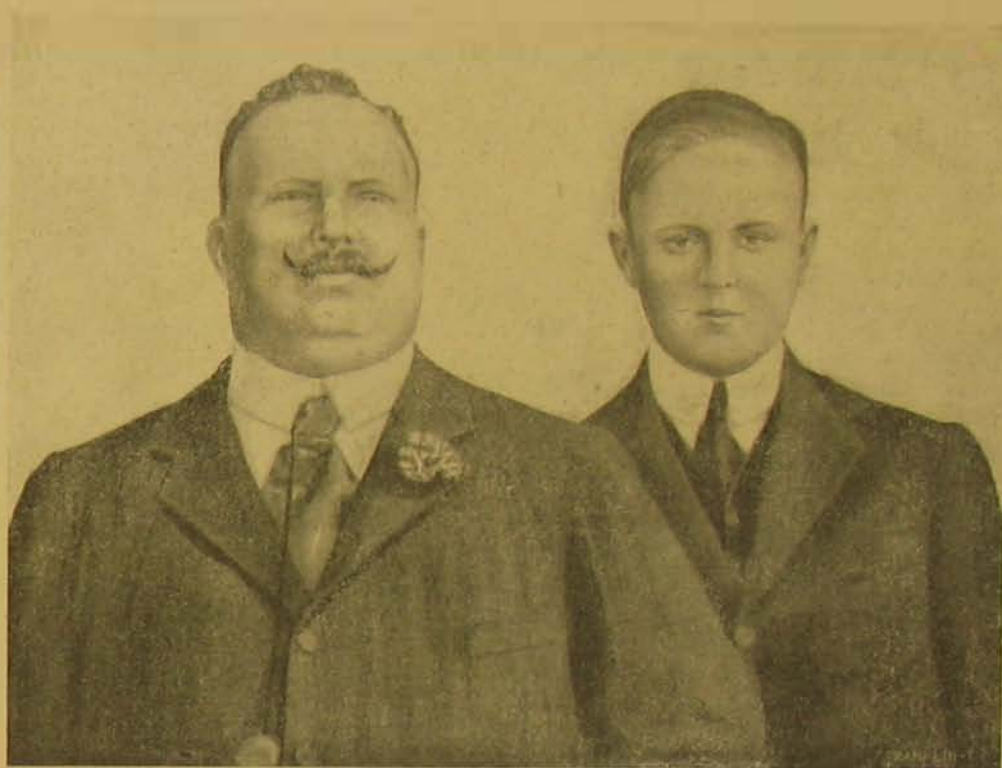
F. Fia, koránál és előképzottságánál fogva a katonai alreáliskolába lenne elhelyezhető. Kérje figyelemmel a Rendelet

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesebb detektivalbeszélések, melyek Nick Carter a legszépségszerűbb amerikai detektívnek átélte kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY Budapest, Király-u. 13.

A lisaboni királygyilkosság áldozatai. — Carlos portugál király és fia, Lajos Pülöp trónörökös.

Közlönyben évenként tavasz felé megjelenni szokott pályázati hirdetőnyit, abból megtud mindent.

F. G. Mip. 1. A katolikus ünnepek alkalmával, legyenek azok bármilyenek, a nem katolikus felekezetű iskolák, ha államilag segélyezettek is, nem tartoznak iskolai szünetet tartani. Ha ily iskolából egy katolikus vagy más felekezetű tanuló az ünnepe miatt az előadásról elmarad, elmaradása inokolt lesz. 2. A mondott esetben a végrehajtónak joga van az órát közvetlenül is segélyezésre felhívni, mert ő előre nem tudhatja, hogy a szóbeli ártásokat nem követi-e tetteleges bántalmazás.

Sz. L. Délvidéki esendőr. Az 5. és 6. olemi osztály a polgári iskola 1. és 2. osztályával egyenlőnek tekintetik, tehát csak a 3. és 4. osztályból kell összevont vizsgát tennie. A szakséges utbaigazításért forduljon az ott helyben levő polgári iskola igazgatóságához, szívesen utbaigazítják.

Mosó. A tervezett nyugdíjtörvény életbeléptetésének idejét megállapítani nem lehet; reméljük, hogy nem kell soká várni.

B. Gy. Az osztrák esendőrségnek nincs hivatalos lapja, hanem van külön Rendelotti közlönye, «Verordnungsblatt für die k. k. Gendarmerie».

S. M. A női őrsparancsnok a közigazgatásos tulajdonát képező eszközöket használni nem jogosult.

Körössvölgyel öreg zsundár. 1. A zsold és szolgálati pótdíjnak a folyó évi július 1-ével leendő felszámolási a költségvetési törvénnyel lesz befojtott dolog. 2. Nem veszik fel. 3. A budapesti villamos kalandnak a közdfizetése havi 72 koronn, a mely összeg automatice emelkedik Három évi szolgálat után véglegessé, tíz évi szolgálat után nyugdíjat is kapnak, de csak a társaság szolgálatában eltöltött idő után. A felvétel személyes jelentkezés alapján történik. A Dongó című közlapon a «Dongó szerkesztőségénél» Dunareczben rendelheti meg.

V. L. esendőr Fülös. Hasonló kérdésre a választ lapunk null számában már megadtuk önnek, lemeztőlsekkbe nem bocsátkozunk

Gál János őrsvezető. A esendőr eljárása mindkét esetben helyes volt, de a második esetben még a szabálytalan felhívást is tel kellett volna a szakaszparancsnoksághoz torjeszteni.

T. A. 1. Olvassa el az 1883. évi t. cikknek a törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményének 123. lapoldalán feltalálható 13. §-át. 2. A II. szolgálati utasítás 27. §-ának 1. pontja kellő felvilágosítást nyújt önnek, ne sajnálja a fáradságot s olvassa el figyelőmmel.

Szrgós. Pásztó. Kereskedelmi cégjegyzések kikutatására rajnálatuskra nem vállalkozhatunk. Ha szolgálati ügyben volna önnek az illető cégvezető nevére szüksége úgy a budapesti kereskedelmi és váltótörvényeséknél megtudhatja.

Cs. A. Kiskunhalas. Mír több ízben közöltük volt, hogy a felülvizsgált és az állandó nyugállományba helyezendőnek osztályozott egyén a nyugdíj helyett a végkielégítéssel való ellátását is kérheti, a mely végkielégítés az illető által legutóbb élvezett zsold és szolgálati pótdíjnak két évi összegét teszi ki. Az ily felülvizsgált és végkielégítéssel ellátott egyénnek, ha van igényjogosultsági igazolványa és testileg is alkalmas, épp úgy igényes van polgári államszolgálatra, mint bármely más igényjogosult altisztnek. A helyegyet lapunk javára bevételoztük.

Sorsjegyekről. **P. D.** őrsvezető. A 2937/47. számú Bazilika sorsjegye 12 koronával és a 7881/11. számú olasz vöröskereszt sorsjegye 35 koronával már régebben ki lett huzva. **G. I.** Sárkány. A 6273/98. számú vöröskereszt sorsjegye 13 koronával már régebben ki lett huzva. **Sz. K. B.** Szent Miklós, József sorsjegyei közül a 4645/025. és a 0803/080. számúak 4—4 koronával már régebben ki lettek huzva. **F. S.** **Sz. A.** őrmester, **M. F.** jörmester, **K.** jörmester Glogovác és **M.** őrmester Erdőtelek; Sorsjegyeik ezidőig még nem lettek kihuzva.

Befogás esendőr. A közigazgatásos tulajdonát képező élelmiszer cikkek csak felbecsülhetők, de egyőneként vagyoni rész kioldásáért szót nem oszthatók.

R. J. Bármely fővárosi nagyobb könyvkereskedésben megkapja a keresett könyvet.

S. T. Örmester. 1. A posta kezelésére a szolgálati titkok megőrzésére felelősként postautygnökön kívül más egyén nem jogosult s ha azt a postautygnök hivatalnoknak megengedi, szabálytalanságot követ el. 2. Soha sem.

T. I. csendőr. Telekkönyvi kutatásokra nem vállalkozunk.

K. J. csendőr. Könnyű beteg nem megy kórházba, a kórházba menő pedig nem sok hasznát vehetné a karjának.

F. Gy. őrsvezető. 1. A mezőrendőri törvény 94. §. a) pontjába ütköző kihágást képez és a községi elöljáróság elbírálása alá tartozik. 2. A vasuti vészfékek indokolatlan meghuzása, ha az által súlyosabb beavatkozás alá eső esemény nem következett, a vasuti rendtartás alapján, az arra hivatott vasuti közeg által kiszabott pénzbírsággal sújtandó kihágást képez, s a csendőrség ily esetekben csupán a tettes személyazonosságának megállapítására szorítkozhatik, a többi magának a vasutnak, mint törvénnyel biztosított fuvarozási vállalatnak a dolga. 3. A rövid szabadságon levő katona vagy honvéd, csak akkor tartozik az őrsön jelentkezni, ha szabadságát az őrsállomáson tölti.

•Sz. M. A törés bot viselésére, ez 1872. évi december 24-én kelt 223. számú császári pátenst alapján, csak azok vannak jogosítva, kik arra a rendőri hatóságoktól írásbeli engedéllyel bírnak.

T. A. A szolgálati könyv a szolgálat kezelésének és a legénység állományának naplószerű nyilvántartására szolgál, abban minden nap új rovat nyitandó, ha csak azért is, hogy az ügyeleti vagy készültségi szolgálat bevezetessék.

S. őrsvezető. Szalay Tivadar nevű főhadnagy a honvédségnél nem szolgál; de van egy ily nevű tart. hadnagy a 18. honvéd gyal. ezrednél.

P. J. 1. Az illetékszabályzat 104. §. a) pontja alapján 80 fillér vezénylési pótdíj illeti meg. 2. A kbtkv. 127. §. 2. bekezdésébe ütköző tulajdon elleni kihágást képez.

B. L. 1. Annak okát mi nem ismerjük. 2. és 3. A fűtési és világítási átalányt élvező nő őrsparancsnok kötelez az őrsiroda fűtéséről és világításáról gondoskodni. 4. A fokozati átalány a nő csendőr vagy őrsparancsnok és nejeik után 50—50 fillér, összesen tehát 1 koronát tesz ki havonként. Lásd az öngazdálkodási utasítás 14. számú mellékletét. 5. Ennek a kérdésnek a megoldása hosszabb időt igényel.

Határszéli őrs. Egy magánvankosnak a használata — a mely lehet kicsiny vagy nagy — meg van engedve.

Tiszai csendőr. 1. Az Oberhauzer-féle forgalmi földrész beszerezési forrását a Budapest, VI. Luther-utca 3. szám alatti levő posta- és táviróosztály tanfolyam vezetőségétől tudhatja meg, mert ez a könyv nincs kereskedelmi forgalomban. 2. Légből kapott kóholmány.

H. J. őrsvezető. 1. Kérje figyelemmel a Budapesti Közlönyben évenként megjelenő pályázati hirdetőmenty vagy forduljon kérdésével valamelyik érdekesi szakiskolához. 2. Helyesen járt el. 3. A szervezeti utasítás 43. §. e) pontjában megírtakon kívül más követelmény nincs felállítva. 4. Ezt a körülményt a nőülési kérvényében felemlítheti, lehet hogy figyelembe veszik. 5. A lakatya kertjéből a kiszáradt gyümölcsöt a tulajdonos beleegyezése nélkül az őrs nem akkor sem vehetja ki, ha a helyett mást hajlandó ültetni.

•Igazságt. van. 1. A nőtlen járásparancsnoknak sem fűtési, sem világítási átalánya nincs, tehát azt senki sem kezelheti. 2. A „pótlék” már nincs érvényben. 3. A nő őrsparancsnok az őrsfőnökkel annyiban rendelkezik, hogy ha azt tisztség, megbízhatóság, erkölcsi vagy más tekintetben kifogás alá esőnek találja, elbocsátására iránt intézkedhetik. 4. A nő őrsparancsnok lakását az őrs nem tartozik szolgálatni.

K. M. csendőr. 1. A közgazdálkodási vezetésre nézve kiadott 1871. évi folyó évi január 24-én kelt 7317—16. sz. honvédelmi miniszteri rendelettel 1908. évi 1-től hatályban kívül helyeztetett. 2. és 3. Kérdésai szolgálatot érintők lévén, azokra

nem válaszolunk. 4. Forduljon valamelyik polgári iskolához ott, szivesen adnak önnek utbaigazítást. 5. Ha az ön látyja nem a saját, hanem az ön osztályrészét adta el, perorvoslattal élhet. Mintán levélbeli értesítést csak igen kivételes esetekben adunk, a küldött 10 filléres bélyeget lapunk javára bevételéztük.

Fehér zsoldár. 1. Az eset a család ismérveit foglalja magában. 2. A Kropatschek-féle tárkarabályok csak a versenytárgyalási hirdetésben kikötött feltételek mellett, egy vállalkozónak fognak el. adatni. 3. 249-ik, hogy ez évben rá kerül-e a sor, azt nem tudjuk.

H. C. Az ilyen természetű kérvényeket az illető hozzátartozói közvetlen a honvédelmi miniszterhez feltehetően.

K. K. csendőr. Szülei benyújthatják a felmentése iránti kérvényt, a döntés a minisztertől függ.

Bukovai őrs, vámoslucakai őrs, kátkovai őrs, kovásznai őrs, horosjenői őrs. Ohajukat a lapunk folyó évi 5-ik számának szerkesztői úzenetek rovatának elején közölt okoknál fogva nem teljesülhetjük.

Egy duna menti őrsön. V. I. csendőr. Tudni akaró. A fegyelmet érintő kérdésekre nem válaszolunk.

J. L. örmester, Bógaparti csendőr. N. őrsvezető és M. G. Atyha parti öreg zsoldár. Névtelen levelekre nincs válaszunk.

K. Gy. csendőr, K. A., P. J., K. A. csendőr. Szolgálatot érintő kérdésekre nem válaszolunk.

Mosó. 1. Nyugdíjat hosszabb időre senkinek sem folyósítanak a ki pedig állandó tartózkodásra Amerikába vándorol, annak külön kérelmezni kell, hogy a nyugdíját a megbízottja vehesse fel. 2. Ebben a kérdésben véleményt nyilvánítani nem vagyunk hivatottak.

Kobasz. 1. Horvátország területén az osztrák büntetőtörvény van érvényben. 2., 3. és 4. kérdései a szolgálattal kapcsolatosak lévén, azokra nem válaszolunk. Sorajgyeiről később.

Zalatvári. 1. A válopörököt szegénységi bizonyítványok alapján lebonolyítani nem lehet. 2. Kérdését válaszra nem méltatjuk.

V. J. 1. Ha jelenlegi alkalmaztatása helyét nem ismeri, jelentse fel a csabai polgári iskola igazgatóságánál, az majd rendeltetési helyére juttatja a feljelentést. 2. Nyugodtan fizetheti tovább a biztosi díjakat, azt az intézetet megbízhatónak mondják. 3. Czegeket elvből nem ajánlunk. 4. Legcélszerűbb volna azt egy polgári iskolai tanártól megkérdeznie.

P. V. őrsvezető. Ön téved, mert az idézett pontnak az ön által említett módon való helyesítése az 1903. évi 24. számú Rendelési Közlönyben megjelent 40247 XVII. számú honvédelmi miniszteri rendelettel elrendeltetett.

Magyarhegyi öreg zsoldár. Kérdésére lapunk előző számának szerkesztői úzenetsi között kimerítő felvilágosítást talált.

H. csendőr. A német nyelvet könyvből, magánúton megtanulni igen nehéz dolog. Ha mégis rászánja magát, rendelje meg bármely könyvkereskedésben az ezen célra legalkalmasabb „Alina”-féle német nyelvtant. Az árát nem ismerjük.

V. A postai utasítási állások nem kinovezés, hanem a szolgai állásokból fokozatos előléptetés által töltetnek be. Próbaszolgálat teljesítése itt nincs gyakorlatban.

L. J. 1. Ha a csendőrségtől veszik át, akkor az átlépés közvetlen. 2. A pénzügyi érnél eltöltött idő az igényjogosultsági igazolvány odaítélésénél nem vétetik figyelembe.

Öreg csendőr. Fűtés és világításért a szobában lakók számára arányához képest megállapítandó összegot tartozik fizetni.

D. J. A postai csomagok után csendőrségi közbesítési díjat a csendőr is tartozik fizetni.

3. csendőr. Ha ilközközben kötöttséget adott be és az elfogadtatott, akkor igen.

P. J. Már a csendőrségnél eltöltött 10 évi szolgálat biztosítja a nyugdíjigényt a ez az igénye akkor sem szűnik meg, ha közvetlenül polgári szolgálathoz lép át.

A. V. alföldi csendőr. Igen.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Etrős Antal* ez. őrmester, a múlt évi június hó 24-én Ditró községben kiütött tüzvész alkalmával a tűzoltás körül, valamint a személy- és vagyónbiztonság megvédésénél kifejtett fáradságot nem ismerő példás és kiváló tevékenysége és buzgalmaért.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Nagy Sándor* járásőrmester, mert az 1902. évi május 6-án éjjel Papp Zsigmond alsófernezei lakos környező és postamester bivatálnak dinamittal történt felrobbantása, továbbá a Nagybánya vidékén levő koleránzi és veresvizi aranybányákból 1894. évtől kezdődőleg öt éven át szakadatlanul folyt aranyérczlopások tetteseit fáradságot nem ismerő észszerű és leleményes nyomozás folytán kiderítette s az igazságszolgáltatás kezeibe juttatta s végül, mert mint szakaszparancsnok-helyettes hosszabb időn át kifogástalanul működött.

Nyilvánosan megdicsértettek:

Lukács Ferencz őrsvezető és *Fábián Ferencz* csendőr, mert a múlt évi június hó 24-én Ditró községben kiütött tüzvész alkalmával a tűzoltás körül, valamint a személy- és vagyónbiztonság megvédésénél őrsparancsnokukat hathatósan, teljes buzgalommal és odaadással támogatták.

Előléptettek:

1908 február hó 1-ével:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: *Prilezky Gyula* őrsvezető czimz. őrmester, őrmesterré.

Herbei Gyula és *Lakatos János* őrsvezetők őrsvezető czimzetes őrmesterekké.

Rigó István ez. őrsvezető, II.-od altiszt őrsvezetővé; továbbá

az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Nagy József, *Csegezi Kálmán*, *Csöpös József*, *Jankó György*, *Magari Áron*, *Lakatos Sándor*, *Csekme Tamás*, *Szűcs Benő*, *Kiss Pál*, *Horváth György*, *Arros Jenő* és *Mályus János* csendőrök, csendőr czimzetes őrsvezetőkké.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: *Salamon Imre*, *Csomós János*, *Bartók László*, *Haró*

Ferencz, *Kasléder János*, *Galicza János*, *Bács Ferencz*, *Bordás Béla*, *Marosi János*, *Varga János*, *Bondor Sándor*, *Oláh János*, *Kegyes Gábor*, *Darkó Mihály*, *Vincze Márton*, *Kicsán Vazul* és *Fogarás János* csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: *Ókrős József* I., őrsvezető, *Simon Matildal* 1908 január 28-án, Váczon.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában: *Fleischer János* járásőrmester, *Philipp Emilia* Herminával, 1908 január 18-án, Fogarason.

PÁLYÁZATOK.

Több másodosztályu hadseregszolgai állás különféle batóságoknál és állomásokban. Fizetés 1080 kor., Törvényszerű lakpénz és 120 korona egyenrubázati pótlék egyszersmindenkorra. Feltételek: német nyelv szóban és írásban, valamint a számolás ismerete. Kérvények a közös hadügyministeriumhoz 1908. évi márczius 10-ig.

Egy utkaparóí állás Baja városnál. Fizetés 600 K. Ruhailletmény szabályszerű. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Baja város polgármesteri hivatalához 1908 márcz. 9-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a slatinai kir. járásbíró-ságnál. Fizetés 840 korona. Lakpénz 120 kor. Ruhailletmény 80 korona. Horvát nyelv szóban és írásban. Kérvények az eszéki kir. törvényszék elnökéhez 1908 márcz. 10-ig.

Egy irtokai állás a nagyszebeni kir. törvényszék-nél. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a nagyszebeni kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi márczius hó 11-ig.

Egy pénzügyi kezelési gyakornoki állás a nagy-károlyi pénzügyigazgatóságánál. 600 korona segélydíj. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagy-károlyi pénzügyigazgatósághoz 1908 április 1-ig.

Egy irtokai állás a bonyhadi kir. járásbíró-ságnál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telek-könyvi vizsga. Kérvények a szekszárdi kir. törvényszék elnökéhez 1908 márcz. 7-ig.

Több rendőri állás Temesvár szab. kir. városnál. Fizetés 720 K. Lakpénz 120 K. Napidij 2 K 20 fl. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat bavi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár szab. kir. város rendőr főkapitányi hivatalához 1908. jun. 30-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a bonvéd-

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerekről képek árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE. PÉCS, órásmest. és ékszergy.

égi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. sz. alatti körrendelet irányadó.

Egy irodatiszti állás a brassói m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály Kezelési szakvizsga (utólag is tehető). Kérvények a brassói m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 márcz. 4-ig.

Négy pénzügybíró vigyázói állás az egri pénzügyigazgatóság területén. Napi zsold pótlékkal 2 korona. Laktanyaszerű elhelyezés. Rubaatalány 100 kor. Szabályszerű mellékkeltmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az egri kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 márcz. 31-ig.

Egy hivatalozolgai állás Nagy-Küküllő vármegyénél. Fizetés 600 kor. Lakpénz 180 kor. Ruhailletmény 80 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgalat. Kérvények Nagy-Küküllő vármegye alispánjához 1908. évi február hó 26-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy hivatalozolgai állás a nagyszombati m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhailletmény 60 kor. 3 korona napidij. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 márczius 10-ig.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról. Érvényes 1907 október hó 4-től.

Dél-lett				Déliután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű	vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű
28	6 15	szv	Nagy-Kanizsa, Triest	18	12 05	szv	Bicske
1502	7 00	gyv	Kassa, Csorba	610	12 20	szv	Arad, Tótv, Brassó
906	8 00	szv	Újvidék, Zimony	8	12 50	szv	Szombathely, Wien
302	7 15	szv	Batka, Fejérvár	310	12 35	szv	Hatvan
908	7 15	szv	Belgrad, Bród, Gyölsfehérvár, Nagyszéhen	320	1 30	szv	Gödöllő
604	7 25	gyv	Kolozsvár, Tótv, Máramarosziget	1304	1 50	gyv	Fehring, Graz
1302	7 50	szv	Fehring, Graz, Triest	912	1 55	szv	Bicske
10	7 35	szv	Wien, Graz, Sopron	602 1/2	2 00	gyv	Szabads, Buzsábród
402	7 40	gyv	Szerencs, Lemberg, Máramarosziget	4	2 10	szv	Arad, Bukarest 1)
318	7 45	szv	Gödöllő	404	2 15	szv	Wien, Paris
1002	7 50	gyv	Zágráb, Fiume, Torino, Roma, Pécs, Vinkovce	20	2 25	szv	Kassa, Lemberg
606	8 00	szv	Arad, Brassó	312	2 25	szv	Bicske
1508	8 10	szv	Kassa, Csorba	504	2 35	gyv	Batva, Németújváros
1000	8 20	szv	Pécs, Bród	510	2 40	szv	Kolozsvár, Tótv, Szatmár-Németi
408	8 25	szv	Munkács, Máramarosziget	326	2 50	szv	Szolnok
606	9 00	szv	Kolozsvár, Brassó, Máramarosziget, Stanislan	1902	3 00	gyv	Gödöllő
306	8 20	szv	Rutka, Berlin	904	3 20	szv	Zágráb, Záhán
2	9 30	gyv	Wien, Sopron	1022	3 25	szv	Bosznabrod, Belgrad, Konstánváros
944	11 15	szv	Kiskörös	304	3 50	gyv	Paks
				22	4 30	szv	Rutka, Berlin
				6	5 10	gyv	Bicske, Németújváros
				322	5 20	szv	Győr, Sopron
				308	5 35	szv	Gödöllő
				508	5 45	szv	Rutka, Berlin
				314	6 25	szv	Kolozsvár, Brassó
				914	6 50	szv	Hatvan
				1004	6 55	gyv	Kiskörös
				1706	7 05	szv	Zágráb, Fiume, Roma, Torino, Máramarosziget, Stanislan
				16	7 10	szv	Bicske, Németújváros
				324	8 15	szv	Győr, Triest
				514	8 25	szv	Gödöllő
				1510	8 45	szv	Szolnok
				1912	9 00	szv	Kassa, Csorba
				502	9 15	gyv	Pécs, Bród
				406	9 40	szv	Kolozsvár, Bukarest, Stanislan
				1306	9 40	szv	Lemberg, Kassa, Máramarosziget
				608	10 10	szv	Fehring, Graz, Triest
				910	10 10	szv	Arad, Brassó
				1008	10 30	szv	Belgrad, Eszék, Sarajevó
				328	10 45	szv	Wien, Paris
					11 10	szv	Zágráb, Fiume, Rutka, Szerencs

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról. Déliután.

230²⁾ 7 00 szv Pécs

A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra. Érvényes 1907 október hó 4-től.

Dél-lett				Déliután					
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű	honnan
645	5 30	szv	Arad, Nagyvárád, Debrecen	310	12 10	szv	Gödöllő		
827	5 20	szv	Berlin, Rutka	609	12 25	szv	Brassó, Arad, Püspökladány		
1707	5 45	szv	Stanislan, Máramarosziget	301	12 40	gyv	Berlin, Rutka		
900	5 50	szv	Belgrad, Rosznó, Bród, Sarajevó	7	12 45	szv	Wien, Sopron		
607	6 10	szv	Brassó, Arad	908	1 00	gyv	Szombathely		
17	6 15	szv	Bicske, Gyékényes	601 1/2	1 10	szv	Konstánváros		
405	6 35	szv	Lemberg, Kassa, Máramarosziget	1901	1 30	szv	Belgrad, Sarajevó, Bukarest, Arad		
41	6 40	szv	Wien, Triest	1301	1 30	szv	Eszék, Pécs		
317	7 10	szv	Gödöllő	608	1 35	szv	Tótv, Józsefvár, Szatmár-Németi		
012	7 10	szv	Kiskörös	1	1 45	szv	Londón, Paris, Wien		
507	7 20	szv	Brassó, Kolozsvár	401	1 50	szv	Lemberg, Kassa		
1307	7 25	szv	Graz, Fehring	1301	2 10	szv	Graz, Fehring		
809	7 35	szv	Hatvan	313	3 10	szv	Szerencs, Hatvan		
1911	7 40	szv	Pécs, Eszék	19	3 15	szv	Bicske		
601	7 50	gyv	Bukarest, Brassó	321	5 40	szv	Gödöllő		
1005	8 05	szv	Fiume, Zágráb, Bród, Pécs	16	6 45	szv	Győr		
960 2	8 15	szv	Csepel, Kassa	605	6 40	szv	Brassó, Kolozsvár, Stanislan		
809	8 30	szv	Szolnok	907	6 55	szv	Máramarosziget		
811	8 45	szv	Hatvan	907	6 55	szv	Belgrad, Sarajevó		
1008	9 05	gyv	Torino, Roma, Fiume, Zágráb	305	7 05	szv	Lemberg, Rutka		
18	9 20	szv	Győr, Szekesfehérvár	3	7 10	szv	Szerencs		
807	9 45	szv	Berlin, Rutka	320	7 20	szv	Wien, Graz		
6	10 00	szv	Sopron, Győr	925	7 50	szv	Brassó, Arad		
911	10 15	szv	Szabads	1007	8 00	szv	Gödöllő		
27	10 35	szv	Triest, Nagy-Kanizsa	1007	8 00	szv	Fiume, Zágráb, Bród, Pécs		
				407	8 10	szv	Munkács		
				1507	8 50	szv	Máramarosziget		
				304	9 10	gyv	Berlin, Rutka		
				1001	9 15	szv	Torino, Roma, Fiume, Zágráb		
				9	9 30	szv	Vinkovce, Pécs		
				608	9 35	gyv	Wien, Graz, Triest		
				1303	9 55	szv	Nagyszéhen, Arad, Kolozsvár, Stanislan		
				403	9 55	szv	Győr, Fehring, Triest		
				905	10 05	szv	Lemberg, Munkács		
				1503	10 20	szv	Máramarosziget		
				323	10 50	szv	Zimony, Újvidék, Csepel, Kassa, Gödöllő		

Bezárolag november 15-ig Bukarestől, azonlül csak Brassóól közlekedik.

Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

229 1/2 6 00 szv Pécs

Grammofonok, fuvolák, ezimbalmok, eziterák,
Kényelmes **havi részletfizetésre.**

Üzleti alveink a legszebbek. Vadászfegyverek
szépek, golyós lövegverek, revolverek, szőlő, lauchli, weipertl birnerna gyártm.
Elek és Társa
Budapest, Károly-körút 10.
Ingyen képen árjagytok.

Hegedűk, forgatható és önműködő hangszerek.
Valódi francia színházi láteszvevek.
Görz-főle trieder B i n o k l l k.
Kényelmes **havi részletfizetésre.**